

21 OBSERVANT

SECRETARIS 'PROMOVEERT' NAAR SENIORENONDERWIJS

Drs. Ben Niessen legt aan het einde van dit jaar zijn functie als secretaris van de universiteit neer. Het college van bestuur heeft dat deze week bekend gemaakt. Niessen blijft wel in dienst van de RL als "adviseur van het college", een tot op heden niet bestaande functie. De hoofdtaak van Niessen zal komen te liggen op de ontwikkeling van het onderwijs aan ouderen, eveneens een tot op heden aan deze universiteit onbekend beleidsgebied. Niessen treedt af op het moment dat de reorganisatie van het dienstenapparaat in volle gang is en een richting lijkt te nemen waartegen hij zich altijd heeft verzet.

Volgens het persbericht dat is uitgegeven wil Niessen (54) na twintig jaar op dezelfde post "de organisatie op een andere manier dienen en nieuwe inspiratie opdoen". Niessen is vanaf het allerreerste begin bij de voorbereidingen voor de stichting van de RL, eerst slechts een medische faculteit, betrokken geweest. In zijn lange carrière heeft Niessen nogal wat stormen meegemaakt rondom het functioneren van de algemene diensten. Waar die bij andere universiteiten onder leiding van de secretaris stonden, heeft Niessen zich altijd tegen een dergelijke constructie verzet. Hij kon zich daarbij beroepen op de aparte status van deze universiteit, geregeld in een aparte wet. Niessen vatte zijn taak conform deze wet op als secretaris van het college van bestuur, niet van de universiteit, en weigerde daarom een verbreding van zijn functie in de richting van de bewindvoering over alle diensten. Dat zou een te zware belasting zijn, vond hij. Toen bleek dat het dienstenapparaat op allerlei punten niet naar behoren functioneerde zijn verschillende in- en externe commissies en organisatie-adviseurs in de weer geweest om een werkbaar situatie te creëren. Uiteindelijk leidde dat tot een splitsing in het apparaat in beleidsadviesdiensten (BAD) onder een nieuw aangetrokken kracht, de 'coördinator' ir. H. Fekkers, en aan de andere kant het (reeds onder Niessen ressorterende)

bureau van de universiteit en de interfacultaire diensten, bibliotheek en rekencentrum (BID). De vorig jaar in gang gezette reorganisatie van de diensten koerst inmiddels duidelijk af op een reductie van het totale aantal afzonderlijke diensten en daarmee een opheffing van de tweedeling in het apparaat. Volgens coördinator Fekkers zal er na de 'herinrichting' (reorganisatie) een gedeeld apparaat onder een eenhoofdige leiding overblijven. Niessen is met zijn vertrek nu in ieder geval een conflict over de bezetting van die post vóór geweest.

De toekomstige taken van Niessen liggen op verschillend terrein. Hij gaat zich naast de ontwikkeling van het ouderonderwijs -er is zelfs sprake van een apart instituut voor de 50plussers- met een zestal andere zaken bezig houden. Hij zal meewerken en supervisie voeren over een reeds aan J. Gregoire opgedragen taak om alle interne en vooral ook externe regels waaraan de RL onderhevig is, eens op een rijtje te zetten. Gregoire is hoofd van de nagenoeg ontmantelde interne accountantsdienst (de bulk van het werk wordt tegenwoordig door een extern bureau gedaan) en heeft als compensatie deze aanvullende taak gekregen. Niessen zal zich verder met veiligheidszaken en ruimtebeheer occuperen. Op beide terreinen was hij reeds actief

maar "had hij te weinig tijd", verklaart hij. Verder zal hij in samenspraak met het hoofd van de dienst personele zaken een vertrouwensfunctie gaan bekleden voor gecompliceerde personele aangelegenheden.

Tenslotte heeft hij de opdracht gekregen om de geschiedenis van deze universiteit te gaan schrijven, een taak waarvan hij niet verwacht die voor het midden van dit decennium aan te kunnen vatten. Niessen is van huis uit historicus. Dat bij de medische faculteit al enige jaren professioneel historisch onderzoek wordt verricht naar de geschiedenis van die faculteit, lange tijd identiek aan de instelling als geheel, is voor het college geen reden om deze opdracht niet aan Niessen te gunnen. Juist zijn directe betrokkenheid bij de RL-historie wordt als positief gezien door collegevoorzitter Vredevoogd: een man als Niessen weet er meer van dan een willekeurige historicus van buiten. Angst voor partijdige geschiedschrijving heeft Vredevoogd niet.

De gedachte ligt voor de hand dat Niessen op een zijspoor is gezet en er nu speciaal voor hem een aantal alternatieve taken uit de hoed is getoverd. Zo is bijvoorbeeld zijn hoofdtaak, het opzetten van onderwijs aan ouderen, door geen enkel bevoegd orgaan in deze instelling, noch het college noch de universiteitsraad, ooit als beleid geformuleerd. Maar een dergelijke voorstelling van zaken wordt door alle betrokkenen ontkend. Volgens Vredevoogd gaat het om een samenloop van de particuliere wens van Niessen om iets anders te ondernemen, en de noodzaak om op al de genoemde terreinen als universiteit meer activiteiten te ontplooiën. Voor het gebied van het ouderonderwijs is dat evident, verklaart de collegevoorzitter, en al zijn die beleidsvoornemens tot nu toe niet opgenomen in beleidsnota's, "binnen het college is het wel aan de orde geweest. Ik heb daar bij mijn aantreden in 1987 ook wel eens wat over gezegd in een interview".

(zie ook pagina 4)

Wammes Bos

Informatie- en opinieblad van de
Rijksuniversiteit Limburg.
Redactie-adres: Postbus 616,
6200 MD Maastricht. Tel. 043-887174

Tiende jaargang, nummer 21, 1 februari 1990

Inhoud

Pagina 5

Bewegingswetenschappen

Het Instituut voor Sportgeneeskunde Limburg, alias het Instituut voor Bewegingswetenschappen, is in nood. De provincie heeft nauwelijks iets te zeggen gekregen over de subsidiegelden, die vroeger door WVC werden uitbetaald, of ze geeft al te kennen dat het na dit jaar is afgelopen. De tien werknemers hangt ontslag boven het hoofd als het bestuur er niets op vindt.

Pagina 7

Onveilig Randwyck

Voordat Randwyck een bruisende wijk kan worden, moet er nog heel wat gebeuren. Behoorlijke wegen zijn net zo hard nodig als een bakker of groenteboer om de hoek. De wijk heeft bovendien in potentie een tamelijk hoog 'criminaliteitsrisico'. Momenteel valt het allemaal nog wel mee en de bewoners willen dat in de toekomst graag zo houden. Onderzoeker Joop Beckers bekijkt wat er zoal kan worden gedaan om Randwyck leefbaar te maken en te houden.

Pagina 8

Onveilig BMC

Hoe veilig is eigenlijk het BMC? Tamelijk onveilig dus! Er is nauwelijks controle op de gang van zaken in de laboratoria, gevaarlijke stoffen staan er min of meer voor het grijpen en de Eerste Aanvalsploeg -de noodbrigade van het BMC bij calamiteiten- bestaat al lang niet meer. Het college moet snel een beleidsplan opstellen om erger te voorkomen, vinden de medewerkers van het BMC. Ze vrezen dat de problemen anders mee verhuizen naar de nieuwbouw op Randwyck.

College woedend over negatief oordeel Onderwijsraad

De onderwijsraad is met zijn afwijzende advies over de studierichting cultuur- en wetenschapsstudies in de fout gegaan. Het is een slecht onderbouwd stuk, dat hopelijk door de minister van onderwijs terzijde zal worden gelegd. Dat is de mening van een geschrokken en woedend college van bestuur op het negatieve oordeel van de onderwijsraad. Dit gezelschap is het laatste en daarmee gewichtigste adviesorgaan voordat de minister zijn besluit neemt. Over milieugezondheidskunde was de raad veel positiever, ofschoon ook daar vragen zijn gezeten.

Het oordeel van de afdeling wetenschappelijk onderwijs van de onderwijsraad is

kritischer uitgevallen dan dat van de VSNU over beide initiatieven. De VSNU toonde zich in hoofdlijnen positief, de raad wil waar het milieugezondheidskunde betreft eerst nog wat nadere informatie voordat een gunstig advies kan worden verstrekt. Onduidelijk blijkt te zijn welke propaedeutische studies precies toegang zullen geven tot de bovenbouwstudie milieugezondheidskunde. Over een voldoende medische inbreng in het curriculum heerst eveneens twijfel. Collegevoorzitter Vredevoogd heeft begrip voor deze bezwaren en ziet dan ook geen enkel probleem om een en ander te verduidelijken. Minder begrip heeft Vredevoogd voor de geringe dunk die de raad ten toon spreidt over de diepgang van de beoogde opleiding. Daaruit blijkt een volstrekte onkunde van de specifieke situatie in onderwijs en onderzoek aan deze universiteit, betoogt Vredevoogd;

(vervolg op pagina 3)

Vorbereiding boekhandel blijft moeizame zaak

De Academische Boekhandel Maastricht (ABM) aan de Bouillonstraat zal zeer binnenkort de deuren kunnen openen. Dat meldt het college van bestuur in een brief aan de universiteitsraad, waarin uitgebreid verantwoording wordt afgelegd over de uitkomst van het maandenlange touwtrekken om de ABM van de grond te krijgen. De boekhandel is een gezamenlijke onderneming van de universiteit en de firma Van Piere Holding, gevestigd in Eindhoven en onder meer eigenaar van het Maastrichtse Leiter-Nypels. Van Piere is een sterk expanderend bedrijf; vorig jaar nog nam het de boekhandelsketen van de firma Wristers over. Het contract tussen de RL en Van Piere kan "elk moment" worden getekend, verklaart ir. H. Fekkers, die de onderhandelingen namens de universiteit heeft gevoerd. Direct betrokkenen plaatsen overigens op onderdelen grote vraagtekens bij de voorstelling van zaken in de brief van het college.

De ABM zal de vorm van een BV krijgen binnen het Van Piere concern, meldt het college. De universiteit neemt deel in de BV door middel van haar investering in het pand, ter waarde van 100.000 gulden. Het ligt in de bedoeling dat de ABM dit bedrag in tien jaar aflost, waarmee dan tegelijkertijd de zakelijke betrokkenheid van de RL (anders dan via huur en onderverhuur van het pand) beëindigd zal zijn.

De universiteitsbibliotheek (UB) zal niet gedwongen zijn om haar bestellingen voortaan via de ABM te leiden. De afspraak is echter wel dat de UB "een loyale inspanning" levert om dat toch te doen. Mocht de ABM echter niet in staat zijn om aan de eisen op het terrein van prijzen, leveringsvoorwaarden en service te voldoen, dan is de UB vrij elders haar inkopen te doen.

Als de ABM van start gaat zal dat zijn zonder waterdichte garanties dat er elders in de stad niet eveneens wetenschappelijke boeken verkocht zullen worden. Pogingen om andere lokale boekhandels aan afspraken te binden zijn de afgelopen maanden mislukt: boekhandel Bergmans, onderdeel van het Bruna-concern, die in eerste instantie zou participeren in de nieuwe academische boekhandel, haakte al snel af en gaat dus gewoon door met de verkoop van wetenschappelijke literatuur in de winkel in de Nieuwstraat.

Eveneens partij in de besprekingen was de Wetenschappelijke Boekhandel Limburg, beter bekend als de Servaasboekhandel aan het Vrijthof. Deze is het afgelopen half jaar object geworden van over elkaar buitende transacties, die afgelopen december culmineerden in de totale leegverkoop van de winkel. Terzijde: voor de wijze waarop dat gebeurde - ontduiking van de vaste verkoopprijs - is de eigenaar, de firma Vierkant (Boek BV) voor de rechter gedaagd door de Vereniging ter bevordering van de belangen des Boekhandels, waarbij de Vereniging in het gelijk is gesteld.

Maar ook de RL deed zaken met Vierkant Boek BV: voor een totaal bedrag van f 103.000 werd de wetenschappelijke voorraad van Servaas gekocht, terwijl tevens contractueel werd vastgelegd dat de boekhandel of zijn rechtsopvolgers geen activiteiten in de wetenschappelijke boekverkoop meer zouden ondernemen. Daarmee is volgens Fekkers juridisch waterdicht afgegrensd dat er aan het Vrijthof opnieuw wetenschappelijke literatuur verkocht zal gaan worden, maar er zijn er die daar anders over denken. Inmiddels is er namelijk een

nieuwe onderneming aan het Maastrichtse boekenfirmament verschenen, boekhandel Arcadia. Deze bevindt zich weliswaar in hetzelfde pand als Servaas en werkt deels met dezelfde bemanning, maar staat volgens de eigenaren, het echtpaar Datema, juridisch volstrekt los van de oude Servaasboekhandel. Directeur Jan Datema zegt zich dan ook gezinszins gebonden te voelen aan de afspraken die de universiteit met Vierkant Boek BV gemaakt heeft. "Ik heb niets overgenomen, ben geen 'rechtsopvolger' en kan dus doen wat ik wil", verklaart hij. Concreet gevolg van die opvatting zal zijn dat boekhandel Arcadia nu inderdaad naast literaire en kunstzinnige werken ook studieliteratuur gaat verkopen, "tekstboeken voor studenten", zegt Datema.

Fekkers merkt daarover desgevraagd op dat het Arcadia wat hem betreft is toegestaan een geringe hoeveelheid wetenschappelijke titels te voeren. Mocht dat echter grote vormen gaan aannemen en Arcadia zich als wetenschappelijke boekhandel gaan afficheren en profileren, dan zijn gerechtelijke procedures niet uitgesloten. Wanneer precies de grens overschreden zal zijn wil Fekkers niet zeggen.

Of al met al het zo duur gekochte 'concurrentiebeding' werkelijk iets te betekenen heeft is dus vooralsnog onduidelijk.

Toch was juist dat het voornaamste motief voor de RL om de firma Vierkant van zo'n 5500 wetenschappelijke 'Servaas'-boeken af te helpen. Tevens zou dat, zegt Fekkers, uitvoering geven aan de wens van de universiteitsraad om een elegante oplossing voor de vorig jaar zomer zielogende Servaasboekhandel te vinden. Vraag is echter voor wie deze oplossing nu precies elegant is geweest. Datema ontkent ook maar een cent wijzer van de transactie geworden te zijn. De in Bergen op Zoom gevestigde directeur van Vierkant, die slechts enkele maanden eigenaar is geweest van Servaas, is dat zeker wel, want hij heeft voor een ruime ton een voorraad boeken verkocht die in het verleden al praktisch onverkoopt was gebleken. Datema schat de prijs van f 103.000 voor deze partij op ongeveer 40% van de winkelwaarde, "en in aanmerking genomen dat een groot deel uit incurante voorraad bestond kun je misschien ook van 50% spreken."

Het college ziet dat echter optimistischer. In de brief aan de U-raad wordt beweerd dat het bedrag slechts 25% van de winkelwaarde zou vertegenwoordigen.

Theoretisch zijn er dan nog anderen die blij zouden kunnen zijn met de 5500 boeken die de RL nu in bezit heeft. De universiteitsbibliotheek bijvoorbeeld, maar deze blijkt slechts interesse te hebben voor een fractie van het totaal, rond de 500 boeken. De UB zal daarvoor een kwart van de waarde op tafel leggen. Resterend er een hoeveelheid van 5000 boeken die nu hun weg via reductiebureau en Academische Boekhandel Maastricht zouden moeten vinden, zo valt te lezen in de brief van het college. Het reductiebureau krijgt de boeken voor de gemiddelde prijs die de RL er voor betaald heeft, f 18,50 per boek, en mag verder zelf bepalen tegen welke prijs ze die partij doorverkoopt. Ofschoon de collegebrief ook op dit punt een optimistische toon aanslaat ("een groot aantal ervan is studentenhandboek") is het dubieus of de verkoop hard zal lopen. Het mag dan deels om handboeken gaan, het betreft wel verouderde drukken.

Wat na al deze omzwervingen dan nog onverkocht blijft (en dat kan dus een aanzienlijke hoeveelheid zijn) zou via de ABM ter verkoop aan het publiek worden aangeboden, dan weer tegen de normale prijs. Volgens Fekkers is dat de afspraak die de RL heeft gemaakt met Van Piere Holding en zal de ABM zich daaraan moeten houden, maar ook hier lijkt een kink in de kabel te zitten. De nieuwe en in de brief als "ervaren kracht" bejubelde bedrijfsleider Peter Verheij laat weten er niets voor te voelen om een voorraad oude boeken in zijn toch al krap bemeten winkel te moeten opslaan. Juist op grond van zijn ervaring (onder andere bij een Rotterdamse universiteitsboekhandel) lijkt hem dat een slechte start voor de ABM.

Al met al is daarmee twijfelachtig of de door het college uitgesproken verwachting dat de gehele aanschaf van de Servaasvoorraad voor 103.000 gulden "op afzienbare termijn gedekt zal zijn", gewettigd is.

ABM-Bedrijfsleider Verheij heeft ook op andere punten in de brief kritiek. Daarin staat bijvoorbeeld dat Leiter-Nypels in de Wolfstraat hoofdzakelijk 'algemene' boekhandel zal zijn en voortaan alleen nog maar wetenschappelijke titels zal voeren "voor de toevallige passant". Volgens Fekkers gaat het daarbij om de zeer courante literatuur, maar Verheij, tevens bedrijfsleider van Leiter-Nypels, ziet dat anders. De geringe vloeroppervlakte van de ABM in de Bouillonstraat dwingt hem naar zijn zeggen ook in de Wolfstraat flink wat wetenschap te voeren, omdat hij anders de concurrentie met Servaas en Bergmans nooit aan zal kunnen. Ofschoon de handboeken bij voorkeur in de ABM zullen komen te liggen zal de vooral voor wetenschappers zo belangrijke 'snuffelfunctie' mede in de Wolfstraat gestalte moeten krijgen, verklaart hij. Verheij erkent dat hiermee een situatie kan ontstaan waarin beide door hem geleide boekhandels, Leiter-Nypels en de ABM, met elkaar zullen concurreren. De bedrijfsresultaten zullen immers per winkel worden berekend.

Verheij benadrukt echter geen keus te hebben; zowel ligging ("geen zaterdagpubliek") als omvang van het ABM-pand in de Bouillonstraat zijn te ongunstig om de wetenschappelijke literatuur uitsluitend via de ABM te verkopen. De opening van de ABM zal volgens Fekkers zeker nog in februari plaatsvinden; Verheij mikt op 12 maart als streefdatum, omdat hij voor die tijd nog geen voldoende voorraad van buitenlandse literatuur op de plank zal hebben.

Wammes Bos

Convergentie?

De ontwikkeling in Oost-Europa heeft, wat mij betreft, een heel vervelend effect: Ze bevestigt mijn vooroordelen. Die vooroordelen werden door een Amerikaanse journalist onlangs zo samengevat: de Communistische partij in een Oost-Europees land is een politieke partij, maar een maffia. Het gaat niet zozeer om een, op een ideologie gestoelde, politieke beweging, maar om een organisatie die z'n leden (de nomenklatura) aan politieke en economische voordelen heeft. Het griezelige is, dat geen land een alternatieve ontwikkeling laat zien. Het machtsmonopolie van de Communistische partij werkt kennelijk corrumperend in op de mensen, die vanuit de partijpositie functioneren.

Dus - niks socialisme en niks volksrepubliek. Veeleer een wat uitgegroeid systeem van privaat gebruik van publieke middelen. Sommige partijfunctionarissen hebben grote prestaties geleverd op dit terrein. Aardig is, dat ze ook zo goed voor hun familie (echtgenote, kinderen, enz) zorgden. Ceaucescu was wel een uitschieter, maar geen uitzondering. Zelfs Honecker, die nog altijd min of meer fatsoenlijk leek kon er wat van.

Enig puinruimen in Oost-Europa lijkt onvermijdelijk. In West-Europa worden we bedreigd door een massale tevredenheid over alles, dat we dan toch maar gerealiseerd hebben door ons plurale bestel. In de hele falen van de jaren zeventig en tachtig bij het behouden en weer bereiken van volledige werkgelegenheid zou daardoor in de schaduw komen te staan. De volledige werkgelegenheid in het Oosten berustte op een truc, die er op neerkomt, dat je mensen niet buiten, maar binnen de onderneming laat niets doen à raison van een uitkering. (Maar daarmee kan niet gezegd worden, dat wij er onder uitkomen de volledige werkgelegenheid, maar dan zonder trucs te realiseren).

In de jaren vijftig en zestig werd er, door Tinbergen, gefilosofeerd over convergentie tussen Oost en West. Eigenlijk kon je dat alleen doen, indien je Oost-Europa als maatschappijmodel serieus zou nemen. En wie wil dat nu nog? Toch blijft de vraag interessant of het war is, dat de vrije markt het pleit definitief heeft gewonnen. Ging het niet veeleer om de vrije markt in symbiose met een sociaal en economisch actieve staat en had Tinbergen dus toch niet tenminste een beetje gelijk? En moet je eigenlijk concluderen, dat Oost-Europa ons, wat dat betreft niets leert dan wat we al wisten, namelijk dat een machtsmonopolie corrumpeert.

W. Albeda

Advies Onderwijsraad

(vervolg van pagina 1)

ging voor een eigen studierichting zou komen te vervallen. Uit dit dilemma bestaat volgens de raad geen uitweg, zodat niet anders dan tot een negatief advies kan worden besloten.

Het college van bestuur acht dit een uitermate onzinnelijke redenering, die bovendien nog eens berust op gebrekkige informatie. "De raad had zich beter moeten informeren over ons onderwijs- en onderzoekssysteem, en bovendien heeft men ons rapport slecht gelezen", vindt Vredevoogd. Was dat laatste wel het geval, dan had de raad gezien dat het curriculum wel degelijk een 'verdieping' kent in de vorm van drie aparte doctoraaltracés in de laatste twee jaar. "Als dit soort 'Liberal Arts'-achtige opleidingen onwetenschappelijk worden gevonden is men kennelijk niet op de hoogte van de situatie in de Angelsaksische wereld, waar gelijksoortige studies aan topinstituten kunnen worden gevolgd", zegt een verontwaardigde Vredevoogd.

Hij heeft nu zijn hoop gevestigd op minister Ritzen zelf, van wie hij zich niet kan voorstellen dat hij dit ondermaatse advies van de onderwijsraad zal volgen. Bovendien werd in het concept-HOOP, een beleidsstuk van het departement, in tamelijk positieve bewoordingen over deze nieuwe richting geschreven. Over

milieugezondheidskunde maakt Vredevoogd zich intussen minder zorgen. Een ding is niettemin duidelijk: het aan deze studierichting te koppelen onderzoeksinstituut laat nog wel even op zich wachten. De aanvraag voor PNL-subsidie zal pas in het najaar weer in behandeling worden genomen, als er duidelijkheid bestaat over toestemming van O&W en daarmee over de levenskansen van de studierichting zelf.

De nieuwe studierichting fiscaal recht was geen onderwerp van advisering door de onderwijsraad omdat het hier een ook elders al bestaande opleiding betreft. Het besluit van de minister hierover had al twee weken binnen moeten zijn. Vredevoogd zegt geen aanwijzingen te hebben dat de vertraging op een negatieve uitkomst duidt.

Wammes Bos

"Ik geloof niet in sterke mannen in universiteiten"

Móest Niessen weg, of wilde hij zelf weg? Aan het einde van een met vele cryptische antwoorden doorspekt interview moet de vraag dan maar plompverloren gesteld worden. Het antwoord van drs. Ben Niessen, tot het eind van dit jaar nog secretaris van de universiteit en directeur van de BID-diensten: "Wij, het college en ik, vinden het samen heel goed als op deze plaats eens iemand anders komt. Dan kan er in alle vrijheid nagedacht worden over de taken en de functie zelf. Wil je weten of ze aan mijn arm hebben gehangen om me tegen te houden, of ze tranen met tuiten hebben gehuild? Nou nee, het zijn geen overgevoelige mensen. Ik ook niet trouwens."

Nog behoedzamer formulerend dan anders beantwoordt Niessen vragen over de achtergronden van zijn ontslagname; let wel, niet bij de universiteit als zodanig, maar slechts als secretaris. Nee, er is geen druk op hem uitgeoefend. Hij was toe, zo zegt hij, aan iets anders. Twintig jaar hetzelfde is ook niet alles. Natuurlijk, in de functie was in de loop van de tijd van alles veranderd en er was afwisseling genoeg, maar toch. "Soms hangen situaties je de keel uit, (nee, welke zeg ik niet) en dan vraag je je af of je door moet gaan. En moet je zo'n baan langer houden dan zelfs de langst zittende collegeleden? Ook landelijk is er trouwens een zeer groot verloop onder universiteitssecretarissen. Wat dat betreft heb ik het nog het langste volgehouden." Een klein beetje openhartigheid wil er hier en daar nog wel af. Niessen: "Toch krijg je op den duur enige bedrijfsblindheid, en raken ook anderen op je uitgekeken. Je kiest in zo'n functie een lijn die past bij je aard en je capaciteiten. Kritiek krijg je altijd, heb ik ook gehad; men constateert bijvoorbeeld dat je bepaalde dingen niet doet, maar ach, een ander laat weer iets liggen wat ik dan weer wel deed."

Een zo'n verwijt is altijd geweest dat Niessen niet bereid was de leiding van het dienstenapparaat op zich te nemen zoals andere secretarissen dat in hun instellingen wel deden. Dan was dus ook de komst van een man naast Niessen, coördinator Fekkers, helemaal niet nodig geweest. Maar hij had goede redenen voor die stellingname, vindt hij nog steeds: zijn positie was op grond van de aparte RL-wet, die tot voor kort van kracht was, gewoon een andere. Hij was secretaris van het college, niet van de universiteit zoals zijn collega's, en hij had maar een minimaal apparaat tot zijn beschikking. Over de situatie die de aanleiding vormde voor de komst van coördinator Fekkers wil hij wel wat kwijt. Dat het een rotzooitje was bij de diensten bestrijdt hij ten zeerste. Niessen: "Het niveau van het dienstenapparaat is nooit gezakt onder dat van de andere instellingen, dat houd ik vol. Er was in die tijd een beetje een roep om de sterke man. Dat was een rol waar ik geen zin in had. Sterke mannen zijn soms noodgrepen in treurige situaties, maar ik geloof niet in sterke mannen in universiteiten. Een universiteit is pluriform, en moet dat ook blijven. Daar

moet het vol verschrikkelijk eigenwijze mensen zitten. Dat is wel lastig, maar dat moet dan maar."

En om te bewijzen dat hij als persoon allesbehalve een obstakel is geweest in de gedachtenvorming rondom de ideale organisatie van het beheersapparaat benadrukt Niessen dat hij al eerder, in de tijd van het vertrek van collegevoorzitter Van den Biggelaar, heeft gesuggereerd de discussie te voeren zonder acht te slaan op zijn persoon. Deze ontboezeming moet dan tevens dienst doen om elke bewering als zou hij vertrekken wegens een minder goede relatie met Vredevoogd of Fekkers, te ontzenuwen.

Elementair in het huidige debat over de reorganisatie van de diensten is de vraag of de bestaande tweedeling in BID en BAD gehandhaafd blijft. Niessen is daar altijd voorstander van geweest, en ook in het recente verleden heeft hij allerlei signalen uitgezonden dat hij niets voelt voor één apparaat. Allengs wordt echter duidelijk dat er een krachtige beweging in de richting van eenwording valt te onderscheiden: in het reorganisatierapport is daarover al een voorzichtig balletje opgeworpen, het college wilde onlangs bij een ongeruste démarche van Niessen niet verder gaan dan te verklaren dat er nog geen besluit was gevallen, terwijl nu iemand als Fekkers tegenover Observant openlijk toegeeft dat dit inderdaad staat te gebeuren: één dienstengroep onder een eenhoofdige leiding. Niet dat het daarmee automatisch een feit wordt, want er zijn meer instanties, waaronder de U-raad, die zich hierover zullen buigen, maar de tendens lijkt onmiskenbaar. Voor Niessen is dat dus precies de richting die hij afwees. Volgens Fekkers zou het nu best zo kunnen zijn dat met het vertrek van Niessen een hobbel in het eenwordingsproces is weggevallen. Niet dat hij daarop heeft aangedrongen, maar "dat zou inderdaad kunnen helpen", verklaart hij.

De in de loop van het reorganisatieproces onvermijdelijke en wellicht onverkwikkelijke discussies rondom zijn positie als secretaris en over het directeurschap van de diensten, acht Niessen zo langzamerhand teveel van het goede. In een dergelijk debat heeft hij geen zin meer.

Een ander heeft volgens ingewijden ook te maken met onvrede bij Niessen zelf over zijn directeursfunctie van de BID-diensten. In die rol wordt immers van hem krachtig optreden en zelfstandige actie verwacht, terwijl hij in de loop der jaren in zijn rol van secretaris niet altijd gestimuleerd werd tot een dergelijke houding, veelal juist het tegendeel. Waar eigen initiatief in het verleden regelmatig werd afgestraft kon dan de attitude ontstaan die hem de reputatie hebben gegeven niets op eigen gezag te durven beslissen en ook anderszins niet overmatig actief te zijn.

Wat er nu gaat gebeuren in het post-Niessen tijdperk is een interessante vraag, waarop voorlopig nog geen eenduidig antwoord valt te geven. Het college maakt bij monde van voorzitter Vredevoogd duidelijk dat men zeker een nieuwe secretaris zal gaan werven, landelijk, "maar interne kandidaten mogen natuurlijk ook reflecteren". Of de scheiding tussen de secretaris- en de coördinatorenfunctie gehandhaafd zal blijven is nog onderwerp van discussie. Of vervolgens Fekkers eventueel deze of een gecombineerde plaats zal innemen is even onzeker. Fekkers zelf doet geen mededelingen over zijn ambities.

Over zijn eigen toekomst is Niessen aanmerkelijk openhartiger dan over de redenen van zijn vertrek als secretaris. Het onderwijs aan 'jonge bejaarden' de vijftig plussers, lijkt hem een belangrijk terrein waarop Nederland, en zeker de RL, gewoon nog achteraan lopen. In het buitenland, de VS, Duitsland, Frankrijk, overal is men al tien of vijftien jaar bezig. Het voorstel om zich hiermee bezig te houden is overigens niet aan eigen brein ontsproten; het college kwam ermee, maar Niessen is er enthousiast over. Ook de rest van zijn nieuwe takenpakket, dat overigens deels ook al tot zijn huidige portefeuille behoort, ziet hij met genoegen tegemoet. "Iemand zei me dat ik moest oppassen niet weer overuren te moeten gaan maken. En zo is het precies, het zijn echt geen onbetekenende klusjes."

Wammes Bos

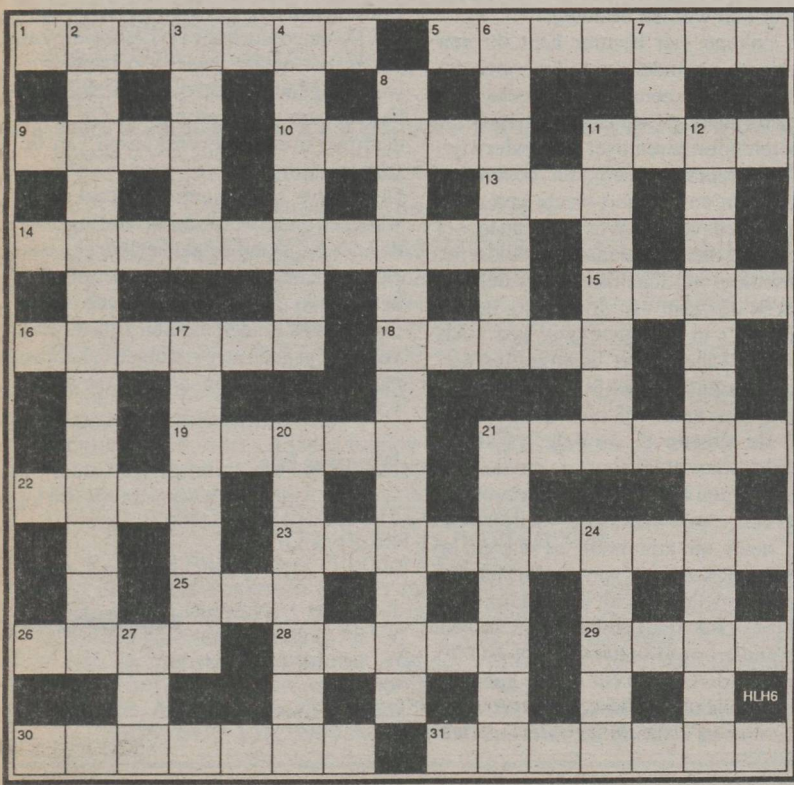
"Ben jij professor of ben jij hoogleraar?" De vraag die de zakenman mij in mijn stam-eetcafé stelt, verradt een onbekendheid met het universitair bedrijf die bij grote delen van de bevolking heerst. Geen wonder dat op het academisch onderwijs keer op keer bezuinigd wordt. De gemiddelde kiezer kan het niets schelen, of gelooft de ministers van onderwijs met hun doortrapte kletspraat over het lage prestatieniveau aan universiteiten. In plaats van onderling over akkefietjes te kibbelen, zou de Vereniging van Samenwerkende Nederlandse Universiteiten zich met een betere informatieverschaffing naar het grote publiek toe moeten bezighouden. Ouders willen voor zichzelf een remedie tegen kanker en voor hun kinderen een goede, liefst universitaire opleiding. Wanneer ze voorgerekend krijgen dat zulks met weinig geld niet mogelijk is, dan zullen ze dissidente politici hun stem onthouden.

Bij het streven naar een accuratere beeldvorming zouden de universiteiten zich aan het door academici nu zo slaafs bewonderde grote bedrijfsleven kunnen spiegelen. Dat steekt wel veel geld in public relations. Shell begrijpt heel goed dat de rabiate kritiek op hun handen met Zuid Afrika klanten kan kosten. Maar publiciteit moet wel op een intelligente manier worden verzorgd, want het publiek is niet helemaal op zijn achterhoofd gevallen. Zo zou een doorsnee Nederlander als hij een studiegids zou opslaan, zeker argwaan krijgen bij het zien van de namen van de faculteiten. De meeste adverteerders zichzelf nadrukkelijk als faculteit der ... wetenschappen (meervoud!): gezondheids-, economische, medische, zo gaat het maar door. In een echt wetenschappelijk boek wordt toch ook niet op de eerste pagina's uitgelegd dat wat erin staat wel degelijk Wetenschap is? De argeloze lezer - hij wist van de prins geen kwaad - is dan pas echt op zijn hoede. En terecht, want veel van die disciplines, hoewel nuttig, zijn geen wetenschap. Dan zie ik liever de eerlijkheid van een faculteit der rechtsgeleerdheid, die naam verradt het jarenlange stampen uit dikke boeken. Wat is er mis met het oude biologie, medicijnen, en economie? Eén ding moet ik de talrijke nieuwgelichte modestudies nageven: zij noemen zichzelf tenminste geen wetenschap, maar kunde. Hoewel grammaticaal fout - de verleden tijd van kunnen is kon - geven zij het tenminste eerlijk toe: zij lopen achter de feiten aan, en zullen daarom spoedig weer tot het verleden behoren.

Het beeld van de universiteit als een ivoren toren is aan vervanging toe. Het gaat ook teveel tegen de huidige milieubewustheid in. Maar maak nou niet de fout om wetenschappers als ondernemers voor te stellen. Voorzover dit modieuze, met de rechtse wind der tijden aangewaaid idee klopt, is het triviaal, en voorzover het niet triviaal is, klopt het niet. Nee, gun een eerlijke kijk in de keuken: daar wordt hard gewerkt aan het verwerven en overdragen van kennis. Door ieder op de manier van zijn eigen vak, wetenschap of niet.

© August Magirus

CRYPTO 6

horizontaal:

- 1. smal deel om een boom te omlijsten (7). 5. spelenderwijs roven (7). 9. reclamelamp (4). 10. kromme drank (5). 11. kaderstok (4). 13. mouwdier (3). 14. irenisch bestuurder (10). 15. botenstad (4). 16. heeft meervoudig bezit (6). 18. onesthetisch merk aan je oor (5). 19. vase-dorp (5). 21. lessen voor een koper in verward rusland (6). 22. dozijn minder (4). 23. verdedigingswerken tegen zuivelgevechten (10). 25. voorbehoedsdokter (3). 26. groente zonder een holte (4). 28. bescherming voor mens en dier (5). 29. regel het gewoon zonder vis (4). 30. niet echt hersteld (7). 31. geen gewone molentrichter meer (7).

verticaal:

- 2. voor u een geweldig aanvoerder zonder 27 (13). 3. steeds zonder moeder eten (5). 4. daarenboven niet eronder (7). 6. spreekt men een dialect in dit vestingwerk? (7). 7. plakmeris (3). 8. wanneer een vis alleen zwemt of wanneer een kind geen lessen volgt (13). 11. roept een toekomstige emmer om (7). 12. is de academicus klaar met u, heilige, u deed pijn (13). 17. bondig, maar toch met toeters en bellen (7). 20. toongevolg olg olg olg .... (7). 21. reëel en imaginair maken het geheel ingewikkeld (7). 24. laat zwart zien (5). 27. lijkt op een weerstandig familielid (3).

Oplossingen kunnen tot 13 februari worden ingezonden naar de redactie van de Observant, bijvoorbeeld via interne post. Ook voor deze Crypto stelt de redactie weer een prijs van f. 25,- beschikbaar.

Van Crypto 5 kregen wij 37 oplossingen binnen, waaronder 25 goede. De winnaar daarvan is **Guus Foppen**. Sommige mensen namen de moeite om een veel gemaakt foutje ("oudopa" ipv "europa") door het inzenden van een tweede, gecorrigeerd diagram recht te zetten.

Veel puzzelgenot toegewenst door Harm Bakker, Hans Henseler & Luc van Leeuwen (aio!), vakgroep Informatica, FdAW.

De oplossing van Crypto 5 luidt als volgt:

horizontaal:

- 6 sesam. 9 urine. 10 preek. 11 olifant. 12 uilebal. 13 achterlijk. 15 taken. 18 voortgangstoets. 22 vaals. 24 leerstoel. 28 dispuut. 30 haardos. 31 isere. 32 intro. 33 gekko.

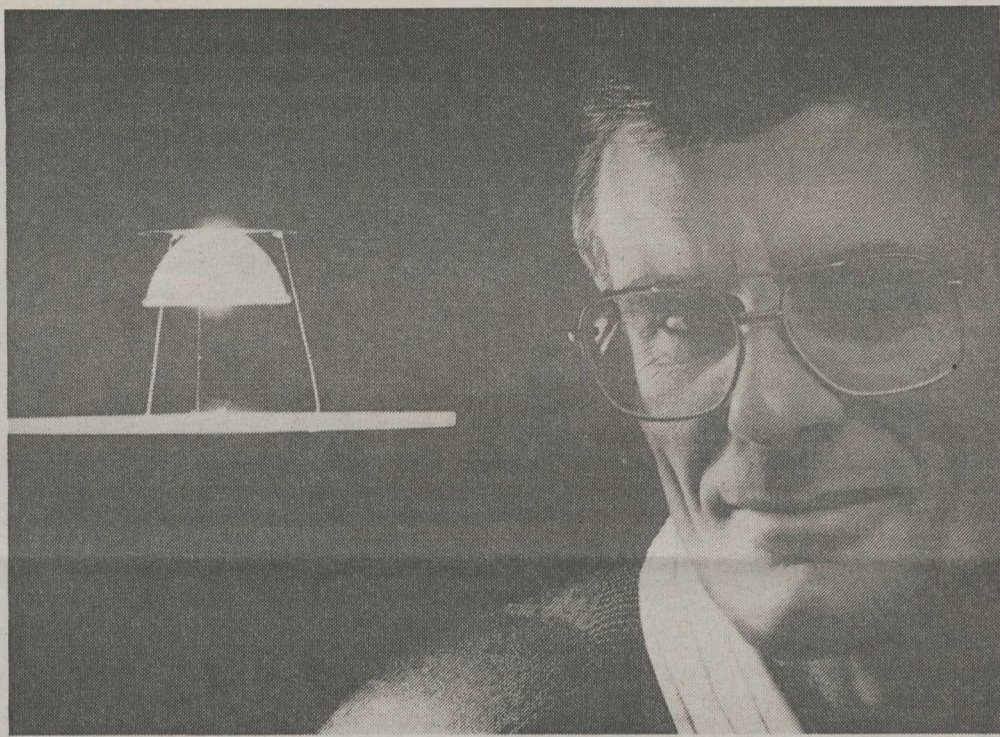
verticaal:

- 1 europa. 2 finish. 3 decadent. 4 spatel. 5 gelukkig. 6 skelet. 7 snob. 8 mollen. 14 croma. 16 aio. 17 eitje. 19 rul. 20 atletiek. 21 tasmanie. 22 vadsgij. 23 studio. 25 echter. 26 oudste. 27 lesbos. 29 stek.

Instituut wil nut voor provinciale werkgelegenheid bewijzen

ISL GAAT OP ZOEK NAAR OVERLEVINGSSTRATEGIE

Het bestuur van stichting Instituut Sportgeneeskunde Limburg heeft voor aanstaande vrijdag een spoedvergadering belegd om te praten over de te volgen overlevingsstrategie. Daarbij zullen ook de tien werknemers van de universiteit aanwezig zijn, die op 1 januari 1991 op straat staan als de provincie Limburg haar plan doorzet om het ISL geen subsidie meer te verlenen en er geen andere oplossing kan worden gevonden. Volgens Sjef Wijnen, de vertegenwoordiger van de ISL-medewerkers bij het bestuur, gaan de tien bedreigde medewerkers onderhandelen met als uitgangspunt dat al hun plaatsen behouden blijven. Desnoods willen zij dat via een AROB-procedure afdwingen.

Frans Verstappen: "Dit is tegen de afspraken die wij met WVC hebben gemaakt" (foto Franco Gori)

Zoals wij vorige week hebben gemeld, willen Gedeputeerde Staten de subsidie van 777.000 gulden, het totale inkomen van het ISL, schrappen. Het is geen taak van de provincie een para-universitair wetenschappelijk instituut te onderhouden, luidt het voornaamste argument. De medewerkers van het ISL verrichten volgens de provincie hun wetenschappelijk werk in het kader van het onderzoeksprogramma van de universiteit en bovendien zouden zij worden ingezet bij het geven van onderwijs. Over wat er verder met het ISL moet gebeuren wordt in het plan van Gedeputeerde Staten niet gerept.

De provincie subsidieert het instituut pas sinds 1 januari 1990. Op die datum zijn alle subsidiestromen, die als 'PNL-gelden' in de boeken van het ministerie van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur stonden, overgeheveld naar de provincie. Die heeft zich verplichtt deze subsidies, samen goed voor 13,5 miljoen gulden ofwel 550 arbeidsplaatsen, onder te brengen in wettelijke kaders, nu het bijzondere PNL-kader niet meer van toepassing is. Die gelegenheid willen Gedeputeerde Staten te baat nemen om oneigenlijke taken te ruilen voor meer eigenlijke provinciale taken, zoals het opzetten van een nieuw Bonnefantemuseum in Maastricht. Dat heeft de verantwoordelijke gedeputeerde, drs. G. Kockelkorn, vorige week bij de presentatie van zijn plannen laten weten.

Volgens de voorzitter van het ISL, dr. Frans Verstappen, zijn er goede gronden om het voornemen van Gedeputeerde Staten aan te vechten. Zijn sterkste argument is dat de vorige beheerder van de subsidie, het ministerie van WVC, bepaalde toezeggingen heeft gedaan, waaraan ook de provincie zich in de ogen van Verstappen te houden heeft. "Wij krij-

gen nu van de provincie te horen dat wij wel een nationale uitstraling hebben, maar niet genoeg provinciale. Dank je de koekeek, we hebben in 1981 en in 1982 PNL-plaatsen van WVC gekregen om daar wetenschappelijk onderzoek mee te doen. Iets anders mochten we daar zelfs niet mee doen. Aan die afspraak hebben we ons keurig gehouden. We hebben hier in juni nog een delegatie van het ministerie op bezoek die eens kwam kijken wat er met hun geld gedaan werd. Ik mag zeggen dat die mensen buitengewoon positief waren over wat zij hier zagen. We hebben zelfs een nieuwe subsidie van drie ton gekregen om een onderzoek te doen naar de effectiviteit van enkelbraces."

Verstappen zegt dat zijn bestuur in augustus het ministerie om opheldering gevraagd over de gevolgen van de overheveling van de subsidie naar de provincie: "Toen is ons meegedeeld dat die overgang geen enkele consequentie zou hebben voor de continuïteit. Ik heb de ambtenaren waar wij mee te maken hebben dan ook meteen op de hoogte gesteld van het bericht dat de provincie de subsidie wilde schrappen. Daarover waren ze zeer verbaasd. Ik moest per omgaande alle stukken opsturen, dan zullen zij beoordelen welke stappen ze zullen ondernemen."

De tien medewerkers die met de subsidie betaald worden hebben op enkele nieuwkomers na een vaste aanstelling bij de universiteit, die de salariskosten verhaalt op de stichting ISL. Verder levert de universiteit de infrastructuur, zoals de gebouwen en de apparatuur. Sinds het eigen hoofdproject "Sport en Gezondheid" het slachtoffer is geworden van de onderzoeksreorganisatie, is het meeste onderzoek dat door de wetenschappelijke staf wordt verricht, verspreid over de

onderzoeksprojecten van de medische faculteit en de faculteit der Gezondheidswetenschappen.

Daarnaast heeft het ISL via zijn dochter, het Instituut voor Bewegingswetenschappen (IBW) ook eigen contractonderzoek. Uit de inkomsten daarvan wordt nog eens anderhalve arbeidsplaats betaald. De stichting, die het Instituut voor Bewegingswetenschappen beheert, bestaat voor de helft uit vertegenwoordigers van de universiteit. Dit in tegenstelling tot de stichting die het Instituut Sportgeneeskunde Limburg beheert: die bestaat uit een groot aantal vertegenwoordigers van provinciale instanties die iets met sportgeneeskunde te maken hebben. Het doel waarvoor het ISL in 1975 werd opgericht, was het coördineren van de voorzieningen op het gebied van de sportgeneeskunde in Limburg en een inbreng in opleidingen, die binnen de provincie te maken hadden met sportgeneeskunde. "In 1981 en 1982 kregen wij ineens negen plaatsen voor wetenschappelijk onderzoek in de schoot geworpen, terwijl het ISL tot dan toe nooit iets met onderzoek te maken had gehad," zegt Verstappen. "Die plaatsen zijn toen opgehangen aan de universiteit, omdat het bestuur van het ISL niet bij machte was een onderzoeksprogramma vorm te geven. Formeel stelde het bestuur wel een onderzoeksplan vast, maar in feite was dat door de medewerkers zelf opgesteld. Na een jaar of vijf hebben we toen vastgesteld dat het ISL-bestuur niet op die onderzoekstaak was ingesteld en hebben we samen met de universiteit het Instituut voor Bewegingswetenschappen opgericht om slagvaardiger te kunnen optreden bij het ontwikkelen van eigen onderzoek."

Na een trage start lijkt die bedoeling uit te komen. Dankzij het trekwerk van IBW-

De Jodenstraat, een van de straten waar een proefonderzoek wordt ingesteld (foto Franco Gori)

Studentenkamers boven winkels?

Er komt een onderzoek naar de mogelijkheid om de bovenverdiepingen van winkels in de binnenstad geschikt te maken voor studentenhuysvesting. In een proefgebied, dat omsloten wordt door de Mariastraat, Kesselskade, Jodenstraat en Muntstraat wordt geïnventariseerd hoeveel etages leegstaan, hoeveel het kost om ze geschikt te maken voor bewoning en hoeveel eigenaren bereid zijn daaraan mee te werken. In die straten zouden dertig panden voor een dergelijke verbouwing in aanmerking komen. Het onderzoek wordt uitgevoerd op kosten (f. 80.000) van de universiteit, de gemeente Maastricht en de Nederlandse Middenstandsbank. Als het resultaat van het onderzoek positief is kan besloten

worden alle geschikte winkelpanden in de binnenstad voor verbouwing in aanmerking te laten komen. In dat geval willen de drie partners een vennootschap oprichten, die de verbouwingen financiert en de panden exploiteert. De totale investering zou tientallen miljoenen gulden vergen. Winkeliers kunnen ingaan op het aanbod door hun pand exclusief de winkelruimte te verkopen of door een exploitatiecontract voor de bovenverdiepingen af te sluiten.

In de hele binnenstad zijn naar schatting van de drie partners duizend een- of tweepersoons appartementen te realiseren, die aan vijftienhonderd studenten huysvesting kunnen bieden. (jh)

voorzitter prof. dr. C. Greep komt het belangrijkste eigen project, het ontwikkelen van programma's voor bedrijfsfitness, langzaam maar zeker van de grond. Er zijn contacten gelegd met de verzekeringsmaatschappijen OHRA en VGZ, die samen een dochter hebben verwekt, die luistert naar de naam AFB (Assured Fitness in Business). Die dochter moet programma's voor bedrijfsfitness zien te verkopen aan bedrijven, die collectief verzekerd zijn bij een van de twee verzekeraars. De inhoudelijke begeleiding van de programma's, die zeer uiteenlopende elementen kunnen bevatten van conditietraining tot voedingsadviezen of anti-rookcampagnes, zou dan door het IBW verzorgd moeten worden. Verstappen ziet daarin een grote toekomst voor het IBW: "Onze formule kan nationaal of zelfs internationaal toonaangevend worden. Dan is het toch heel zinnig ons te helpen die formule verder te ontwikkelen. Je zou bijvoorbeeld Limburgse bedrijven en instellingen als proefterrein kunnen aanwijzen."

Nu alle onderzoekers, waarvoor het ISL subsidie krijgt, zijn gedetacheerd bij het

IBW met zijn sterke inbreng van de universiteit en het ISL geen eigen onderzoeksprogramma meer heeft, kan het eigenlijk geen verbazing meer wekken dat de provincie op het idee komt dat het hier om een instituut gaat, waar vooral de universiteit baat bij heeft. Bovendien, zo schrijven GS in hun overwegingen, vervullen zes van de zeven medewerkers onderwijstaken binnen de universiteit. Verstappen ontkent dat: "Voor negentig procent van onze medewerkers geldt dat ze geen andere onderwijstaken vervullen dan het begeleiden van stagiaires. Er zijn inderdaad enkele uitzonderingen, maar ik waarschuw de mensen altijd zich verder niet met het onderwijs te bemoeien. En dat we een constructie gekozen hebben voor een slagvaardige onderzoeksorganisatie kan niet als argument tegen ons gebruikt worden. Integendeel, we zijn zo op de goede weg om de doelstelling van het PNL-beleid waar te maken: het scheppen van werkgelegenheid in de provincie."

Jacques Herraets

BLADEREN

Samengesteld door Emely Nobis

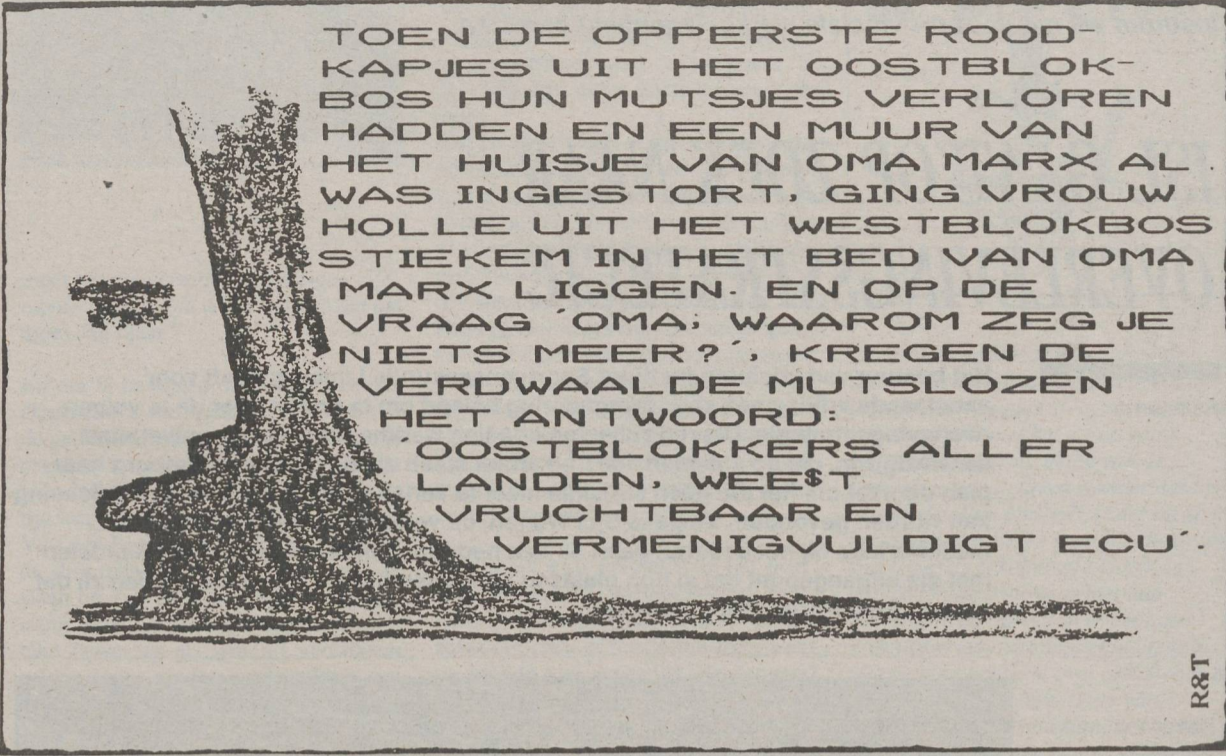
Das
 Voorzitter Bertels van de vakgroep Sociologie te Leiden werd vorige week de toegang tot een promotie ontzegd, waar hij als opponent zou optreden. Reden: Bertels droeg geen das en voldeed derhalve niet aan de kledingvoorschriften. Die verplichten de opponent een toga, een baret en een wit overhemd met zwarte das te dragen. Toen de plaatsvervangend rector de dasloze Bertels gewaar werd, attendeerde hij hem op dit gebrek aan decorum. Bertels weigerde alsnog een das om te doen, want "ik heb mezelf ooit gezworen nooit meer een das te dragen". De plaatsvervangend rector acht de genomen sanctie niet overdreven, immers "zometeen komt iemand op blote voeten".
 (Mare)

Studentenkrant
 Het landelijke blad 'Student' krijgt concurrentie en wel van de Studentenkrant uit Groningen. Deze nu nog lokale krant wil informatie verzorgen over studie en politieke zaken, want daarin schiet het bestaande Student tekort, vinden de initiatiefnemers. Het blad wordt geheel uit advertentieinkomsten betaald en verspreid via de verenigingen die zijn aangesloten bij het Interuniversitair Studenten Overleg (ISO). Wel is het de bedoeling dat men een onafhankelijke koers

zal varen en geen "partijkrantje van het ISO" wordt. Wannéér het eerste landelijke nummer precies zal verschijnen is vooralsnog onduidelijk. De redactie is op zoek naar vrijwillige student-medewerkers die het blad kunnen volschrijven. Ook hoopt men enkele politieke redacteuren in Den Haag te vinden.
 (UK Groningen)

Vrouwenstudies
 De Universiteit van Amsterdam en de Utrechtse universiteit pretenderen beiden de allerbeste afdeling Vrouwenstudies in het land te herbergen. De onderlinge concurrentie verloopt niet altijd even minzaam. Onlangs dreigde de Utrechtse hoogleraar Vrouwenstudies dr. R. Braidotti naar Amsterdam te vertrekken omdat ze aan haar eigen universiteit geen vaste aanstelling kreeg. Intussen zijn de rollen omgekeerd. Braidotti kreeg haar vaste aanstelling en bleef in Utrecht. En passant werd bovendien de Amsterdamse dr. S. Sevenhuijsen naar Utrecht gehaald. Een gevoelig verlies voor de Amsterdammers, die al geruime tijd vergeefs een hoogleraar zoeken en die vinden dat "hun mensen" worden gestolen. Om zichzelf te profileren willen de Amsterdammers nu een center of excellence oprichten, het Belle van Zuylen-Instituut. Daarover zijn ze in Utrecht weer boos geworden, want daar heeft men immers al een Belle van Zuylen-leerstoel. Bovendien stelt het Amster-

(((GROTE))))(((((VAN DE))))(((((MAN)))
 (DE))))(((((HONGER))))(((((KLEINE))))))

damse streven naar excellentie niets voor, aldus Braidotti: "Het voorstel is twintig pagina's rook".
 (U-blad Utrecht)

Docenten kwaad
 Aan de Erasmus Universiteit Rotterdam lopen docenten steeds vaker kwaad weg tijdens een college, omdat ze niet over het lawaai van de druk met elkaar converserende studenten uitkomen. Het gaat de studenten alleen nog maar om het eindresultaat, niet meer om het 'weten om het weten', aldus een van de weglopers. Als de docent geen tentamenstof

behandelt, maar een volgens hem of haar zinvol zijspoor volgt, praten de studenten liever onderling over de belevenissen van het afgelopen weekend. "Als U elkaar belangrijker vindt, ga dan converseren in de koffiekamer", aldus een geïrriteerde docent tegen twee kletsende studenten. Uiteindelijk is hij zelf maar weggegaan en "dat is een heel koude douche".
 (Quod Novum)

Career
 Universitaire studenten zijn vaak zeer onpraktisch ingesteld en hun opleiding

sluit zelden naadloos aan op de arbeidsmarkt. Bij het Career Center Nederland leren afgestudeerden de waarde van hun zojuist met pijn en moeite behaalde titel weer te relativiseren. Solliciteren "werkt vaak voor geen meter", aldus een inmiddels tot inzicht gekomen Coen. Hij heeft geleerd zich niet vast te klampen aan zijn academische graad en eventueel eerst genoeg te nemen met een baan die niet helemaal bij hem past. Bij het career center krijgen de ex-studenten vakken als career education, career counseling, career orientation en career mobilization, dit alles voor een totaalbedrag van 1550 gulden. Maar veel deelnemers haken tussentijds af, omdat ze inmiddels een aantrekkelijk aanbod hebben gekregen -al dan niet dankzij de career cursus van een werkgever die zit te springen om goed personeel.
 (Carrière)

Van den Herik
 Jaap van den Herik is hoogleraar informatica in Maastricht en expert op het gebied van computerschaak. Hij is een fervente verdediger van de theorie dat in een nabije toekomst de wereldkampioen schaken niet meer opgewassen zal zijn tegen de schaakcomputer. Die mening wordt even fervent bestreden door schaker en commentator Hans Böhm. In 1980 hebben de twee heren de weddenschap afgesloten dat op 1 januari 1990 een schaakcomputer minstens de vijfde plaats op de wereldranglijst zou bezetten. Dat zou neerkomen op een ELO-rating van 2650. Böhm wilde tienduizend gulden inzetten, maar uiteindelijk werd het bedrag teruggebracht tot vijfhonderd gulden. Dat geld is Van den Herik (die op de foto in Wetenschap en Samenleving verdacht veel lijkt op zijn collega Henk Schmidt) nu kwijt. Het sterkste programma van het moment, 'Deep Thought' kan nog wel van grootmeester Bent Larsen winnen, maar die behoort al lang niet meer tot de grote toppers. Gari Kasparov liet zien dat zijn gedachten eel wat dieper zijn dan die van 'Deep Thought' en hij versloeg het rekentuig dan ook op zijn sloffen. Böhm is door zijn winst in de eerste weddenschap een tikkeltje overmoedig geworden en heeft met Van den Herik liefst twee nieuwe weddenschappen afgesloten. Böhm verliest als er in 1995 een schaakcomputer komt met een ELO-rating van 2600 of als er in het jaar 2000 een computer net zo sterk is als Kasparov nu is, dat wil zeggen een ELO-rating haalt van 2800.
 (Wetenschap en Samenleving, NRC Handelsblad)

Cosa di Franco

Handelijke proeftuin voor
Preventie van criminaliteit

BEWAKINGSDIENST MOET RANDWYCK VEILIG MAKEN

Randwyck moet vierentwintig uur per dag bruisen van bedrijvigheid. De wijk wil daarom af van haar slechte imago. Bewoners, bedrijven en instellingen hebben zich verenigd om plannen te bedenken die de wijk veilig en leefbaar moeten maken. Binnenkort gaat het tot dusverre meest ambitieuze plan van start: een gemeenschappelijke bewakingsdienst voor heel Randwyck. Joop Beckers (vakgroep Strafrecht/Criminaliteit) volgt de ontwikkelingen op de voet. Hij begon zo'n twee jaar geleden met een onderzoek naar de mogelijkheden om bij bouw en beheer van woningen, kantoren of bedrijfsruimtes op het Randwyck-terrein van meet af aan rekening te houden met de preventie van criminaliteit.

Joop Beckers: "Een nette omgeving nodigt minder tot criminaliteit uit"
(foto Franco Gori)

Joop Beckers ziet het dankzij een overheidssubsidie gerealiseerde Project Criminaliteitspreventie Randwyck als een proeftuin voor toekomstige veiligheidsplannen in heel Nederland. Hij noemt het tamelijk uniek dat bewoners, bedrijven en andere gebruikers van een gebied als Randwyck zich organiseren met als doel de veiligheid in de wijk te vergroten. De opzet van Beckers' onderzoek is al evenzeer uniek. Hij bestudeert niet alleen afstandelijk wat er in de wijk aan preventie gebeurt, maar geeft zelf ook adviezen over mogelijke veiligheidsmaatregelen. Daartoe onderhoudt hij nauwe contacten met het Amsterdamse Bureau Criminaliteitspreventie.

Overigens valt het met die (on)veiligheid momenteel nogal mee. Randwyck heeft wel te maken met aanradingen, vandaan, auto- en fietsdiefstal en diefstal uit auto's. Enige zorg baart verder het toenemende drugsprobleem rond station Randwyck. Daarnaast trekken openbare gebouwen als het Maastrichts Expositie- en Congres Centrum (MECC), de sporthallen en in de toekomst het Academisch Ziekenhuis steeds meer zakkenrollers en knuimeldieven. Toch is het percentage strafbare feiten in Randwyck relatief niet hoger dan in andere wijken. Het gevoel van veiligheid in de buurt is daarentegen wél klein, vooral door de vele lege plekken, de onverlichte fietsroutes en -tunnels en de struikbebouwing rond panden als het medisch faculteitsgebouw.

Feestdagen

Door het preventieproject moet de daadwerkelijke criminaliteit binnen proporties blijven en het gevoel van veiligheid toenemen. Met dit doel voor ogen heeft het zogeheten Gebruikersoverleg Randwyck inmiddels plannen gemaakt voor een gezamenlijke bewakingsdienst, want de incidentele controles door de politie zijn volgens Beckers "volstrekt ontoereikend". Daarom wordt een particuliere bewakingsdienst ingeschakeld om twaalf uur per nacht met auto's te surveilleren, niet alleen rond de bedrijfsterreinen, maar óók in de woonwijken. In weekeinden en op zon- en feestdagen zal er dag en nacht worden gewaakt. Tijdens vakanties moet het bedrijf op verzoek bovendien particuliere woningen extra in de gaten houden. Beckers stelt zich voor dat de betrokken bewakers tijdens dagdiensten ook een dienstverlenende taak krijgen: "Ze kunnen mensen de weg wijzen of helpen bij het zoeken naar een parkeerplaats."

Het veiligheidsplan, waarvoor een acht-tal langdurig werklozen tot bewaker wordt opgeleid, gaat de betrokken bedrijven en instellingen anderhalve ton kosten. Pas onlangs heeft ook de RL besloten daaraan mee te doen. Volgens Hans de Wind van de Projectorganisatie Nieuwbouw moest de universiteit eerst haar interne veiligheidsplan uitwerken, "maar inmiddels zitten we in de fase dat we ook gaan kijken naar de omgeving

van de gebouwen. Puur zakelijk gezien is zo'n gemeenschappelijk bewakingsplan dan waarschijnlijk voordelig".

Pleister

Niet iedereen is onverdeeld enthousiast over het geplande surveillance. Sinds vorig voorjaar is op Randwyck het Bewoners Platform actief, waarin vertegenwoordigers van huurverenigingen en verenigingen van eigenaars zitten. Fred van Tankeren zit namens dit platform in het Gebruikersoverleg. De discussie over het bewakingsplan moet binnen het Platform nog op gang komen, zegt hij. "Niet alle bewoners zijn gelukkig met deze vorm van criminaliteitspreventie 'met het wakende oog'. Iemand die een rijtjeshuis heeft gekocht en liever geen graffiti op de gevel ziet denkt er misschien anders over, maar ik voel er niet zoveel voor om allerlei auto's door de straten te laten rijden, op zoek naar ongere elementen, die wellicht op uiterlijk geselecteerd worden. Ik vind dat een guur idee en het verhoogt mijn gevoel van veiligheid en leefbaarheid in de wijk geenszins. Ik voel me ergens veilig als er een goede infrastructuur is, met behoorlijke wegen en fatsoenlijke verlichting. Hier op Randwyck is het wat dat betreft een vreselijke puinhoop en als pleister op de wonde krijgen we dan zo'n bewakingsdienst. Want ook als een deel van de bewoners tegen blijkt, zullen de grote broers hun plannen wel doorzetten. En

zoiets moet dan een voorbeeldfunctie voor heel het land krijgen. Ik vind dat nou niet bepaald voorbeeldig." In het Gebruikersoverleg komen ook nog andere tegenstellingen boven tafel. Alle partijen klagen over de slechte verkeerssituatie, maar terwijl de bedrijven meer en bredere verkeerswegen willen, vrezende de bewoners dat hierdoor geluidsoverlast en onveiligheid op straat zal ontstaan. Het plan om de wijk met een tweebaansweg te doorkruisen is dankzij protesten voorlopig van de baan. Veel bewoners zijn verder ontevreden over de voorzieningen in de wijk. Ze willen een winkelcentrum om de sociale contacten en daarmee de sociale controle te versterken. Bovendien zou het nogal praktisch zijn, want zelfs voor brood of ochtendkrant moeten de Randwyckers naar Heugem of Akerpoort. De Maastrichtse middenstand zet de gemeente echter onder druk om het aantal voorzieningen in Randwyck te beperken en ziet de bewoners hun geld liever in de binnenstad besteden. Niettemin staan voor de -nog onbestemde- toekomst enige winkels gepland in het gebied tussen Heugem en Randwyck en langs de Oeslingerbaan.

Somber

Het gebrek aan harmonie dat het Gebruikersoverleg soms kenmerkt, verontrust Beckers niet. Dát er gepraat wordt, vindt hij veel belangrijker. Wel maakt hij zich zorgen over zijn eigen aandeel bij het initiëren en stimuleren van het overleg. "Wij hebben het karretje echt moeten trekken, wat natuurlijk wel een beetje vreemd is. Ik heb tot dusverre bijvoorbeeld allerlei secretariële taken voor het overleg op me genomen en daar had ik niet op gerekend. Aan de andere kant vind ik het ook wel begrijpelijk dat bijvoorbeeld veiligheidsambtenaren van bedrijven er niets voor voelen veel extra tijd in het overleg te steken. Ze krijgen daarvoor meestal geen extra uren en moeten het naast hun gewone werk doen. Bovendien is criminaliteitspreventie toch vrij nieuw en zijn de resultaten niet direct aantoonbaar. Het is moeilijk met harde cijfers te bewijzen dat je criminaliteit met een x-aantal gevallen terugbrengt als je een x-bedrag investeert. Bedrijven willen resultaten zien, voordat ze warmlopen voor experimenten." Beckers vindt dat de gemeente iemand moet aanstellen om dit soort preventieprojecten te coördineren. De meeste grote gemeenten hebben al zo'n preventiecoördinator in dienst. "Ik hoop echt dat men daar in Maastricht aan gaat werken, want anders zie ik het vrij somber in en vrees ik dat de hele zaak dood bloedt als ons onderzoeksproject in '91 afloopt. Terwijl er eigenlijk nu al moet worden nagedacht over een veiligheidsplan voor het Céramique-terrein, want juist in de ontwerpfasen kun je nog veel invloed uitoefenen."

Creatief

Beckers heeft inmiddels moeten onderkennen dat veel mooie plannen voor Randwyck te laat kwamen. "Ons onderzoek is jammer genoeg gestart toen een aantal bouwprojecten al waren gerealiseerd en anderen al te ver waren gevorderd om nog invloed te kunnen uitoefenen. Bij het nieuwe pand van De Limburger bijvoorbeeld hadden we graag gezien dat de kantoren zouden uitkijken op de nabijgelegen fietstunnel, zodat er toch een soort controle kan plaatsvinden. We zijn daarover nog gaan praten met de ontwerpers, maar die wilden vasthouden aan hun oorspronkelijke opzet." Ook veel woningen voldoen volgens Beckers niet aan de gewenste veiligheids-eisen, omdat daarover bij de bouw

onvoldoende is nagedacht: "Ontwerpers moeten hun creativiteit in het gebouw kwijt en kijken niet naar de omgeving". Het Gebruikersoverleg is inmiddels met de gemeente overeen gekomen dat er in de bouwverordening eisen worden opgenomen over zaken als verlichting en inbraakbestendige deuren en sloten. Bouw- en Woningtoezicht moet nieuwe plannen (niet alleen voor Randwyck, maar voor heel Maastricht) op deze punten gaan toetsen. Voor bedrijven die zich in Randwyck willen vestigen is er bovendien een 'checklist' opgesteld van punten waarop ontwerpers dienen te letten. Zo zouden 'onbevoegde personen' niet zonder meer toegang moeten krijgen tot een gebouw en moeten gebouwen erf omliggend terrein makkelijk schoon zijn te houden. "Een goed onderhouden, nette omgeving nodigt minder uit tot criminaliteit dan een verwaarloosbare buurt", aldus Beckers.

Goed beheer ziet hij als een onontbeerlijk element van het Preventieproject Randwyck:

"Met beheer bedoel ik alle activiteiten die de leefbaarheid in de wijk ten goede komen. Dus niet alleen het verwijderen van graffiti, het vervangen van kapotte lampen of het herstellen van ruiten in telefoocellen en bushuisjes. Onder beheer valt ook het schoonhouden van de straten, het onderhoud van groenvoorzieningen of de aanleg van een kinderspeelplaatsen en zelfs voorlichting over vandalisme of inbraakpreventie."

"Kleine Medizinstadt"

Randwyck is min of meer verdeeld in vier vlakken: een woongedeelte, een kantorenhoeke, een handelscentrum (rondom het MECC) en het complex met de nieuwbouw van Academisch Ziekenhuis en Rijksuniversiteit Limburg. Tijdens de opbouwfasen hebben de ontwerpers hun gang kunnen gaan, nauwelijks gehinderd door enige visie over onderlinge afstemming. De gemeente heeft een tijd geleden alsnog besloten enige eenheid in de rommelige blokkendoos te brengen. De Duitse stedenbouwkundige professor Ungers kreeg opdracht een overkoepelend ontwerp te maken en invulling te bedenken voor de lege plekken. Juist die lege plekken perken volgens Beckers de veiligheid op Randwyck in. Vooral het braakliggende terrein rond de nieuwbouw van Academisch Ziekenhuis en RL is hem een doorn in het oog. Hij zou het liefst zien dat "het daar helemaal werd volgebouwd met huizen". Unger heeft inderdaad bebouwing gepland in wat hij "die kleine Medizinstadt" noemt, maar over de concrete bestemming van die gebouwen kunnen alleen RL en AZM beslissen. Het 34 hectare grote gebied -een derde van de hele oppervlakte van Randwyck- is door het ministerie van Onderwijs en Wetenschappen bestemd voor onderwijs en onderzoek.

Beckers: "Nu de universiteit zoveel panden in de binnenstad heeft gekocht, kun je je afvragen of er niet moet nagedacht worden over een andere bestemming. Maar de universiteit stelt zich nogal stug op in de onderhandelingen en wil zelf blijven bepalen wat er met dat terrein gebeurt." Hans de Wind van de Projectorganisatie Nieuwbouw bevestigt de terughoudendheid van de kant van de RL.

"Wij zijn momenteel bezig om te onderzoeken welke activiteiten er binnen de randvoorwaarden van O&W in het gebied gerealiseerd kunnen worden. Je kunt denken aan sciencepark-achtige dingen en wellicht is er interesse van bedrijven in de hoek van de medische technologie. Maar het lijkt ons nogal voorbarig om nu al elke claim op het gebied op te geven. Je kunt nooit uitsluiten dat we die grond in de toekomst toch nodig hebben voor de uitbreiding van de universiteit."

Emely Nobis

Medewerkers vragen college van bestuur om duidelijke richtlijnen

CHAOS EN ONVEILIGHEID IN BMC MOETEN NA DE VERHUIZING NAAR RANDWYCK AFGELOPEN ZIJN

De veiligheid van het Biomedisch Centrum (BMC) lijkt allerminst gewaarborgd. Ongeruste medewerkers trokken onlangs in de universiteitsraad aan de bel om eindelijk tot een veiligheidsbeleid te komen. In het gebouw waar met chemicaliën, radio-actieve stoffen, genetisch gemanipuleerd materiaal en explosieve gassen wordt gewerkt en waar behalve wetenschappers ook studenten, poetsploegen en proefpersonen in- en uitlopen ontbreekt al jaren een functionerend veiligheidssysteem. Niemand weet wie er precies verantwoordelijk is, veiligheidscontroles ontbreken en er is geen geld om problemen te verhelpen. Dat moet snel veranderen, in elk geval voor de verhuizing naar de nieuwbouw in 1992.

Vorig jaar werden de mensen in het BMC opgeschrikt door sirenegeluiden in het gebouw. Het was de meesten wel duidelijk dat het om een alarm ging, maar bijna niemand wist wat er vervolgens moest gebeuren. Na een kwartier had de helft van alle medewerkers het gebouw op z'n dooie gemak verlaten, de andere helft vertrouwde er -terecht- op dat het slechts om een oefening ging en liet zich niet storen. De mislukte oefening werd een week later herhaald, maar ook toen lukte het niet het BMC leeg te krijgen. Gelukkig betrof het een oefening, want de Eerste Aanvalsploeg - medewerkers getraind om bij brand of explosies direct hulp te bieden nog voordat brandweer of ambulance ter plekke zijn- functioneert al jaren niet meer.

Verbrandingen

Ook op andere veiligheidsgebieden heerst onduidelijkheid in het BMC. Eén medewerker vraagt zich bijvoorbeeld af wat er moet gebeuren als iemand op een chemisch laboratorium, zich onbewust van het gevaar, fenol en salpeterzuur bij elkaar gooit en door de opspuitende vloeistof verbrandingen oploopt. Dat zou overigens óók en wellicht vooral de vuilnisophalers of werksters kunnen gebeuren. De betreffende stoffen staan niet achter slot en grendel en een werkster weet niet wat de risico's zijn. Al in november schreven de raadsleden Puck Muller en Ton de Goeij een brief naar het college van bestuur, primair verantwoordelijk voor de veiligheid, over de onduidelijkheid op veiligheidsgebied. Volgens hen wordt het hoog tijd dat het college eindelijk een veiligheidsbeleid ontwikkelt. De nieuwe ARBO-wet, die op één oktober 1990 ingaat, verplicht het college zelfs om samen met de medewerkers tot een goed veiligheidsbeleid te komen. Tot dusverre is 'veiligheid' geregeld in de Voorlopige Regeling Veiligheidsbeheer, waarin de verantwoordelijkheden van het college nog verregaand overgedragen worden op anderen.

Toezicht

Op die manier is de vreemde situatie ontstaan dat beheerders van laboratoria meestal tevens zorg dragen voor de veiligheid. Van onafhankelijke controle is geen sprake. Het is ook goed denkbaar dat een wetenschapper, annex beheer-

der, annex toezichthouder de veiligheidsvoorschriften eventjes 'vergeet' als daarvoor een belangrijk experiment dreigt te mislukken. Die situatie is in strijd met de huidige wet die bepaalt dat toezicht en beheer niet bij één en dezelfde persoon mogen liggen. Het college zal deze constructie dan ook snel moeten veranderen, zegt de voorzitter van de commissie Veiligheidszaken Bèr Niessen. Die ongewenste situatie geldt in veel mindere mate op speciale laboratoria, zoals het recombinanten- en stralingslaboratorium, waar met genetisch en radio-actief materiaal gewerkt wordt. Voor de veiligheid in dergelijke laboratoria bestaat immers een aparte wettelijke regeling en er is regelmatig controle door de inspectie. Maar ook dáár zijn toezicht en beheer niet gescheiden. Medewerkers vinden dat er een onafhankelijke contro-

leur moet komen, die geen enkele binding heeft met het onderzoek.

Chemisch afval

In de praktijk is er op de biochemische laboratoria nauwelijks controle, terwijl er gewerkt wordt met zware metalen, chemicaliën en kankerverwerkende stoffen. Het is de normaalste zaak dat er op veel laboratoria tegen alle voorschriften in gegeten, gedronken en gerookt wordt. De gebruiker van de stoffen zal wel weten welke gevaren er zijn, maar ook anderen, zoals bijvoorbeeld de werksters of onderhoudstechnici lopen risico. Daarnaast kan ook het milieu de dupe worden als gevaarlijk afval door de gootsteen richting Jeker zou stromen. Voor het laatste probleem zijn al verbe-

teringen aangebracht. Sinds een jaar is er een nieuwe inzamelingsregeling voor milieu-onvriendelijk afval. Dat wordt nu apart opgehaald en in een nieuwe opslagplaats buiten het BMC bewaard tot het door een erkend bedrijf wordt afgevoerd. Optimaal is het systeem nog niet want de hoeveelheid ingeleverd afval neemt nog steeds toe. Vanaf juli 1992 worden alle chemicaliën bovendien centraal geregistreerd. Op die manier wil men nauwkeurig achterhalen hoeveel chemische stoffen worden verspreid en wat er aan afval terugkomt. Zo krijgt men ook een indruk over de hoeveelheid chemicaliën die in het milieu terecht komt.

Zuurkasten

Dit soort verbeteringen zijn een gevolg van een grondige inspectie van de laboratoria in 1988 onder leiding van de enige veiligheidsadviseur van de RL, Anne Zwigt. Niet alleen de inzamelingsregeling voldeed niet aan de norm. Ook het ventilatiesysteem van het BMC scoorde onvoldoende. Medewerkers werkten met kankerverwekkende- en andere gevaarlijke stoffen in 'zuurkasten' (ventilatiekasten), die onvoldoende afzuigkracht hadden. Intussen zijn de kasten aangepast en voldoen ze aan de minimeisen, maar voor sommige experimenten levert dat nog steeds ge-

vaar op. De nieuwbouw op Randwyck bleek volgens hetzelfde ventilatiesysteem ontworpen en dus bij voorbaat al niet aan de norm te voldoen. Medewerkers van het BMC drongen er bij de commissie veiligheidszaken op aan de bestaande plannen tijdig te wijzigen, onder andere door de afvoerpijpen op het dak dertien meter te verhogen. In het oorspronkelijke ontwerp zou de afgezogen lucht weer direct via het rooster van het ventilatiesysteem naar binnen gaan. De noodzakelijke aanpassing kost wél een miljoen gulden extra en het heeft een jaar ge-

duurd voordat het college voor die grote uitgave financiële middelen maakte.

Hepatitis

De veiligheidscommissie wordt geleid door twee organen: de commissie chemische- en biologische veiligheid en de stralingsveiligheidscommissie. Twee adviescommissies zijn echter al minst tevreden over de samenwerking. Vooral de traagheid waarmee de oekoepelende commissie problemen lost wekt irritatie. Zo zouden ongevallen, meestal het gevolg van een urgent probleem, verdwijnen in de la van voorzitter Niessen om pas na een aantal vergaderingen besproken te worden. Het jaar wordt er echter maar twee à drie vergaderd.

De voorzitter van de commissie biologische en chemische veiligheid, Jeroen Kate, geeft het voorbeeld van de hepatitis vaccinatie voor medewerkers die menselijk materiaal werken. Vaccinatie was in het verleden niet ongevaarlijk dus werden risicogroepen niet en niet veilig vaccineren. De aanvraag om medewerkers nu wel te vaccineren werd ter zo traag behandeld dat verschillende vakgroepen de kosten alvast uit de zak betaald hebben.

Niessen erkent de problemen en zegt te zijn met de vragen in de raadscommissie. Het knelpunt is volgens hem dat er geen is voor allerlei veiligheidsmaatregelen. Voor personele middelen is er een matieplaats beschikbaar, te verdelen in twee halve banen voor veiligheidsadviseurs. Slechts een van die twee banen wordt tegenwoordig opgevuld door een adviseur op het gebied van stralingsveiligheid. De andere helft van de vacature is al een jaar vacant en moet ingevuld worden door een veiligheidsadviseur voor de chemische laboratoria. Op moment wordt die taak waargenomen door een adviseur van de VU in Amsterdam. Veiligheidsadviseur Zwigt meent dat RL minimaal 1,5 formatieplaats adviseurs zou moeten hebben. Er zijn zich namelijk bovendien iemand bij moeten houden met de brandveiligheid want daar wordt nu vrijwel geen aandacht aan besteed.

Aan materiële middelen voor veiligheid is er per jaar nog geen negenduizend gulden begroot. Zwigt meent dat er een al voor het BMC tonnen nodig om het gebouw aan de minimale veiligheidseisen te kunnen laten voldoen.

De onduidelijkheden rond de veiligheid en het onvermogen om problemen snel op te lossen zijn volgens Puck Muller, zelf werkzaam bij Biochemie het BMC, het gevolg van een gebrekkig beleid.

Puck Muller: "Het college zal eerst een veiligheidsbeleid met duidelijke richtlijnen moeten opstellen. Als er dan, nu het geval is, verantwoordelijkheden gedecentraliseerd worden moeten er middelen beschikbaar komen. Nu centraliseer je chaos in plaats van veiligheid."

Ze heeft het college verzocht het veiligheidsbeleid zo snel mogelijk op de agenda van de universiteitsraad te plaatsen. Volgens Jeroen ten Kate hebben medewerkers van het BMC op moment het veilige gevoel dat ze calamiteiten uit het raam kunnen springen. Het gebouw heeft immers maar één etage: "De nieuwbouw is echter vijf verdiepingen hoog. Het is misschien dat men zich daar meer bewust is van de veiligheid maakt."

Marc Bonten

Dienst Voorlichting

Bulletin wordt voor een deel verzorgd door de Dienst Voorlichting. Vakgroepen en studieverenigingen dienen hun kopij voor Bulletin aan te leveren bij de contactpersonen van de faculteiten. **Studenten(sport)verenigingen** kunnen hun bericht kwijt bij Nelly Plompen, **Dienst Studentenzaken**, donderdag voor 12.00 uur. **Anderen** dienen hun berichten op vrijdag voor 12.00 uur in te leveren bij de Dienst Voorlichting, Bou3, kamer 0010. Externe berichten worden niet opgenomen. Informatie: Héliène Vermeer, tel. 887172.

maandag t/m donderdag 13.30-16.30 uur en vrijdag 9.00-12.00 uur. De balie van Bureau Inschrijvingen is op bovengenoemde tijden geopend, ingang Len.26.

Studium Generale

Lezing over James Joyce
Op 1 feb. houdt Prof. Van Boheemen een lezing over de Ierse schrijver James Joyce. Rusteloos zoekend naar nieuwe uitdrukkingsvormen heeft Joyce alle literaire genres beproefd. 'Ulysses' (1922), zijn hoofdwerk, heeft hem de naam gegeven van een zeer ontoegankelijk auteur. I.v.m. zijn vroeger werk is in dit boek de handeling nog verder teruggedrongen en grotendeels vervangen door de dialoog en de bewustzijnsstroom. Christel van Boheemen, hoogleraar Engelstalige letterkunde aan de UvA, zal in haar inleiding nader ingaan op Joyce's literaturopvattingen en op het experimentele karakter van zijn werk. Aanvang 20.00 u., Collegezaal, Zw.4. Toegang gratis. Info: tel. 887540.

Lezing over John Dos Passos
Di. 6 feb. houdt Hans Bouman een lezing over het werk en de opvattingen van de Amerikaanse schrijver John Dos Passos. Diens belangrijkste werken zijn collectivistische romans, waarin niet meer één of meerdere individuen centraal staan, maar een gemeenschap. Dat kan een stad zijn, zoals in 'Manhattan Transfer' (1925) of een heel land, zoals in de trilogie 'USA' (1930-1936). In zijn lezing zal Hans Bouman, literatuurmedewerker van de Volkskrant, zich concentreren op deze trilogie. Dos Passos wisselt levensgeschiedenissen van een groot aantal personages af met korte, zakelijke notities, stukken van kranteberichten, etc., teneinde een caleidoscopisch beeld op te roepen van de Amerikaanse maatschappij. Aanvang 20.00 uur, Collegezaal, Zw.4, toegang gratis. Info: tel. 887540.

Sport

Agenda MSRV Saurus
7 feb.: veiling
10 feb.: symposium 'ontwikkelingen in de roeitechniek' Utrecht
15 feb.: coachraad 'materiaal'
17/18 feb.: langlaufweekend
15 mrt.: coachraad 'blessures'
29 mrt.: diner
8 apr.: onderlinge voorjaarswedstrijden. Iedere dinsdagavond om 19.30 u., materiaalavond, Hoge Kanaaldijk 100. Iedere woensdagavond van 19.00 tot 20.15 u. Saurusconditietraining, Sport-hal Randwijck.

Agenda Lagakari
Locatie D'n Avanceur, Helmstr. 10, aanvang 20.00 u.
Cursus koken gratis, niet-leden fl. 2,50.
8 feb.: vaarthorie
22 feb.: meteorologie
8 mrt.: 'special'
3/4 feb.: weekend Brussel
9 mrt.: fotospeurtocht
16/22 apr.: instructiepaasweek
Bootopknapavonden, Loods Heerderd-warsstraat
ma. 5-2, ma. 12-2, ma. 19-2, ma. 5-3.

Buitenland

Gewijzigde openingstijden Bureau Buitenland
In verband met het vertrek van een der medewerkers is het Bureau Buitenland tijdelijk alleen geopend op iedere donderdagochtend van 10-12 uur. Bureau Buitenland informeert studenten over de mogelijkheden van studie in het buitenland: in het kader van je studie aan de RL of daarna, over subsidiemogelijkheden, over zomercursussen, etc. Studenten kunnen iedere donderdagochtend terecht bij: Bureau Buitenland, OG, kamer 2.006A/2.017A, tel. 887519/887513 (Han Aarts).

Buitenland Bulletin
Het driemaandelijke Buitenland Bulletin (informatiebulletin over internationalisering uitgegeven door Bureau Buitenland) zal i.v.m. tijdelijke capaciteitsproblemen bij het Bureau later dan gebruikelijk verschijnen. Er wordt naar gestreefd het voor januari geplande nummer alsnog

Inleveren kopij Bulletin

Per 1 januari dient kopij voor het Bulletin als volgt ingeleverd te worden:
FdG : woensdag, Willie Schipper, VKS.25.
FdGW: woensdag, Denise Verheyen, Len.14.
FdR : woensdag voor 13.30 uur, Marijke de Heer, Zw.4.
FdEW: donderdag voor 16.00 uur, Bea Staveaux, TS.53.
FdAW: woensdag, Paul Galestin, Bred.24.
Bureau Buitenland: Bureau Buitenland, Bou.3.
Dienst Studentenzaken + studenten(sport)verenigingen: donderdag voor 12.00 uur, Nelly Plompen, Len.26.
Dienst Personele Zaken: Judith Beeser, Bou.3.

Proefpersonen gezocht

Voor een onderzoek onder leiding van de vakgroep Sociale Psychiatrie worden deelnemers gezocht die vóór 1 april van dit jaar voor hun rijexamen opgaan. Het onderzoek beslaat drie dagen. Van onze kant wordt je gevraagd een horloge te dragen dat 10 maal per dag een piep laat horen. Hierop moet je dan reageren door een kort vragenlijstje in te vullen en een speekselmonster te nemen. De vragenlijstjes informeren naar opgedane ervaringen gedurende de dag. Het speeksel dient ter bepaling van het hormoon cortisol. Deelnemers worden gehonoreerd met een kleine materiële vergoeding. Info: Ric van Poll, tel. 299784, vakgroep Sociale Psychiatrie, Parallelweg 45-48.

nenpraatgroep is al vol, maar voor vrouwen die hinder ondervinden van hun homoseksualiteit is nog plaats in de vrouwenpraatgroep. Telefonisch kunt u zich opgeven ma. van 19.00-21.00u. en di. t/m do. van 14.00-17.00 u., tel. 045-717387.

Nicaraguaanse maaltijd
Op vr. 9 feb. is er een Nicaraguaanse maaltijd ten bate van de heropbouw van het vrouwenhuis in Rama. Dit vrouwenhuis is van de organisatie AMLAE die zich inzet voor de positieverbetering van vrouwen in Nicaragua. Na de maaltijd volgt een informatief gedeelte. Opgeven t/m wo. 7 feb. bij het Centrum voor Vrede en Ontwikkelingssamenwerking, tel. 255655. Aanvang 18.30 u., kosten fl. 7,50, kinderen fl. 5,-. Info: A. Sweep, tel. 219764.

Vacatures

Schriftelijke sollicitaties onder vermelding van het vacaturnummer op brief en enveloppe binnen 10 dagen richten aan de Dienst Personele Zaken. Interne vacatures gelden uitsluitend voor medewerkers van de RL.

Interne vacature 014
De FdEW vraagt ten behoeve van de vakgroep Bedrijfseconomie/sectie Organisatie:
Universitair Docent (m/v)
Taken:
Meewerken aan de voorbereiding en de uitvoering van het onderwijs met name vanuit gedragswetenschappelijk perspectief (o.a. het nader uitwerken van het curriculum, het vervaardigen van studiemateriaal en het begeleiden van onderwijsgroepen en van vaardigheidstrainingen).
Participeren in het wetenschappelijk onderzoek, zowel op de facultaire onderzoeksterreinen als op het aangeduide vakgebied. Het verrichten van algemene en bestuurlijke werkzaamheden.
Eisen:
- doctoraal examen in relatieve studierichting (bijvoorbeeld bedrijfseconomie, bedrijfskunde, organisatie, psychologie of sociologie);
- enige onderwijservaring;
- gepromoveerd zijn of uitzicht daarop, danwel onderzoeksprestaties op vergelijkbaar niveau;
- praktijkervaring, bijvoorbeeld met advieswerk, of ervaring in het ontwikkelen en begeleiden van vaardigheidstrainingen wordt op prijs gesteld.
Salariering
Afhankelijk van opleiding en ervaring minimaal f 3.231,- en maximaal f 7.164,- bruto per maand.
Info: Prof.dr. H. Schreuder, tel. 888129.

Onderwijs

Carnavalsweek
Tijdens de carnavalsweek 26 feb. t/m 2 maart zullen de open spreekuren van de studietendecanen vervallen en zal de studie-infotheek gesloten zijn. Wel worden er telefonische spreekuren gehouden, dageloojks van 13.30 tot 14.00 uur, tel. 887354 en kan in spoedeisende gevallen een afspraak worden gemaakt met een van de decanen of voor de studie-infotheek.

Studentendecanen en studie-infotheek
Het bureau Studentendecanen biedt studenten advies en begeleiding bij allerhande vragen en problemen. Open spreekuur: di + do 14-16 uur, wo 17-19 uur. Telefonisch: ma t/m vr 13.30-14 uur, tel. 887354 (ook voor afspraken), Bou3, k. 0306. In de Studie-infotheek kunnen studenten informatie vinden over o.a. studiemogelijkheden in het WO en het HBO en over de arbeidsmarkt. Openingstijden: ma, di, do, vr 14-16.30 uur, wo 16-19 uur, tel. 887351.

Steunpunt Studiefinanciering
Het Steunpunt Studiefinanciering Maastricht geeft algemene en individuele informatie en advies aan al degenen in de regio, die te maken hebben/krijgen met vormen van studiefinanciering en centrale inning van lesgeld, ongeacht onderwijssoort of onderwijsinstelling. Deze info wordt verstrekt per telefoon (06-lijnen), aan de balie en op voorlichtingsbijeenkomsten. Brochures en formulieren zijn aan de balie te verkrijgen. Openingstijden: maandag t/m vrijdag 9.00-12.00 uur en 14.00-16.00 uur, tel. 06-3212151, Len.26.

Bureau Inschrijvingen/Centrale Studentenadministratie
Centrale Studentenadministratie: telefonisch bereikbaar via tel. 887158/7159

Universiteit

Promotie drs. H. Rutten
Drs. Harm Rutten (Catharinaziekenhuis Eindhoven) verdedigt op 2 feb. zijn proefschrift 'The intersphincteric approach for rectal pathology'. Promotor is prof.dr. G. Kootstra.

Drs. Rutten beschrijft een nieuwe operatietechniek om tumoren laaggelegen in het rectum, de endeldarm, te verwijderen. Voordeel van deze techniek is dat het rectum op een gemakkelijker wijze, tenminste voor dergelijke laaggelegen tumoren, en dus vollediger verwijderd kan worden. Daardoor wordt de kans op het achterblijven van tumorweefsel geminimaliseerd. Een tweede voordeel is dat de anus gespaard kan blijven zodat de darmcontinuïteit hersteld kan worden en er geen blijvend stoma noodzakelijk is.
Het speciale van deze techniek is dat het operatieterrein in het nauwe kleine bekken toegankelijker wordt gemaakt door middel van een hulptincisie van anderen in de bekkenbodem.
De theoretische basis en de eerste klinische resultaten worden besproken.

Intreerede prof. mr. F. Stroink
Mr. F. Stroink, hoogleraar in het Recht, i.n.b. Staats- en Bestuursrecht (FdR) spreekt op do. 8 feb. om 16 u. zijn intreerede uit: 'De plaats van de rechter in het staatsbestel'.

Intreerede prof. dr. H. ten Have
Dr. H. ten Have, hoogleraar vanwege de Raad van Bestuur in de Wijsbegeerte mbt de Katholieke levensbeschouwing (FdGW) spreekt op vr. 9 feb. om 16 u. zijn intreerede uit: 'Ethiek tussen alliantie en dissidentie'.

Bibliotheekinstructie
Iedere eerste maandag van de maand, dus deze keer op 5 feb., wordt om 14.00 uur bibliotheekinstructie gegeven in de bibliotheeklocaties AZM/BMC, Bonnefanten en Randwijck.
Vooraf inschrijven bij de uitleenbalie is gewenst.

Lezing over milieubijstandsteam
Op do. 22 feb. zal er in de Statenzaal, Bou3, om 15.00 u. in het kader van het blok milieurecht een lezing plaatsvinden, verzorgd door Dick van Dop, hoofd Milieubijstandsteam en mr. Yvonne van der Meer, juriste bij bureau Handhaving van het Directoraat-Generaal Milieubeheer van het Ministerie van VROM. Hun verhaal zal gaan over de rol van het milieubijstandsteam in de milieuhandhaving. Dit gastcollege is voor iedereen toegankelijk. Info: Roger Lambrichts, Publiciteitsrecht, tel. 887264, k. 2207, Bou3.

Gezondheidszorg in Derde Wereld
In het kader van het blok 3.4.8 Gezondheidszorg in de Derde Wereld worden een tweetal colleges gehouden die ook door overige geïnteresseerde studenten bijgewoond kunnen worden:
Ma. 5 febr. geeft Prof. dr. ir. C. Eynatten (Universiteit Wageningen) een college over landbouw/voeding/rol van de vrouw. Dit vindt plaats op k. 1000, Ts.53, aanvang 13.30 u.
Ma. 12 febr. geeft mw. L. Burgers een college over Water and Sanitation. Zij werkt bij The Institute Reference Center for Community Supply and Sanitation te Den Haag. Dit vindt plaats in de Filmzaal Ts.53, aanvang 13.30 u.

RL-AGENDA

02-02 Promotie H. Rutten, Aula, TS53, 14 uur, info: tel. 887141/7210.
08-02 Inauguratie prof. mr. F.A.M. Stroink, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210.
09-02 Inauguratie prof. dr. H. ten Have, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210.
14-02 Lustrumsymposium Vrouwenstudies: Eigen werk-RL, info: tel. 887334.

16-02 Promotie Th. Salemans, Aula, TS53, 14 uur, info: tel. 887141/7210.
16-02 Promotie G. Meyer, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210.
23-02 Promotie H. van den Berge, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210.
26-02 & 27-02 Carnavalsmaandag- en dinsdag. RL gesloten.
08-03 Promotie R. Prins, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210.

medio februari uit te brengen.

International Club

De "International Club" Maastricht is een open ontmoetingsgelegenheid voor buitenlandse medewerkers en studenten die (tijdelijk) in Maastricht verblijven. Overigens zijn ook geïnteresseerden met een Nederlandse nationaliteit welkom! De International Club komt wekelijks bijeen op vrijdagmiddag, 17.00 uur, met ingang van deze week in Café "La Vierge" (hoek O.L. Vrouweplein/Cortenstraat) en dus niet langer in De Grootte Sociëteit op het Vrijthof. Entree gratis.

Geneeskunde

Stage Gedragsonderzoek bij ratten

Binnen de Werkgroep Dierexperimentele Neuropsychologie bestaat de mogelijkheid om in het kader van de wetenschapsstage mee te werken aan een onderzoek naar de invloed van veroudering op geheugenprestaties bij de rat. Voor nadere info: dr. W. Raaijmakers, Neuropsychologie & Psychobiologie, BMC, tel. 888798/430 (secretariaat).

Bureau Internat. Betrekkingen

In het kader van Erasmus uitwisselingsprogramma's voor het academisch jaar 89/90 zijn nog enkele plaatsen beschikbaar voor studenten geneeskunde en gezondheidswetenschappen. Info: Bureau Internationale Betrekkingen Faculteit der Geneeskunde, Pauline Vluggen, tel. 888313.

Instituut Hart- en Vaatziekten

Met ingang van 1990 is het Instituut Hart- en Vaatziekten gestart met een cyclus seminars over het onderzoekthema Hart- en Vaatziekten in de jaren 90. Prof. dr. A. Appels, leider van de divisie Psycho Sociale factoren hartinfarct, is de tweede inleider in de cyclus met de voordracht: "Psycho Sociale determinanten van coronaire aandoeningen".

De lezing beoogt de instituutmedewerkers en andere geïnteresseerden binnen de instelling inzicht te verschaffen in de huidige onderzoeklijnen binnen de divisie Psycho Sociale factoren hartinfarct alsmede de richting waarin het onderzoek zich in de toekomst zal gaan ontwikkelen. Het Bestuur van het Instituut Hart- en Vaatziekten nodigt een ieder van harte uit de lezing bij te wonen.

Datum: 8 feb. 90. Plaats: Collegezaal BMC. Tijd: 16.30 uur.

Stagepl. in Exeter via Fisem

Voor 5e en 6e jaars studenten geneeskunde (evt. 4e jaars) bestaat er de mogelijkheid voor met name klinische stages in Exeter (Engeland). Onderdak op de campus is gratis.

De stages duren ± 4-6 weken en de periode wanneer de stages plaatsvinden kan men nader bepalen.

Voor meer info: Fisem; Chantal Lensen, tel. 616724.

Gezondheids- wetenschappen

Keuzeblok 4.5.5.

Om een goede planning (blokboeken, tutoeren, onderwijsruimten e.d.) te kunnen maken dienen studenten die dit blok willen volgen zich z.s.m. bij Buro Onderwijs in te schrijven. Start blok 4.5.5.: 12 mrt. 90.

Informatieavonden-Agora

AGORA organiseert twee informatieavonden waarin afgestudeerde gezondheidswetenschappers hun praktijkervaringen vertellen.

Thema: "Gezondheidswetenschappers in de praktijk".

14 feb.: BB, TGW, BW, GKG

21 feb.: GVO, VW, BGK

Hoofdgebouw TS.53, aanvang 19.30 u. Gratis toegang.

Stages bij WHO Europa

Er zijn op korte termijn één of twee stageplaatsen beschikbaar bij het Europese kantoor van de World Health Organization in Kopenhagen.

Er dient daarbij onderzoek te worden gedaan binnen het project 'Healthy Cities Information Exchange Strategy'. Van stageaires wordt verwacht dat ze door middel van onderzoek een bijdrage leveren aan de ontwikkeling van een informatie- en kennis-management-plan. Vereisten: derde of vierde jaars GVO, BB en/of TGW. Kennis van health promotion-concept en Healthy Cities project. Inzicht in werkwijze WHO. Bij voorkeur kennis van beleids-informatica en/of kennis-management. Info: Evelyne de Leeuw, GVO, Kap2, 887308/887334

Rectificatie

In tegenstelling tot het bericht in de observant van 18 jan. jl. (nr. 19) zal per 1 feb. het balie spreekuur van Bureau Onderwijs GW s'morgens plaatsvinden van 10.30 u.-11.00 u. (ipv. 10.00-10.30 u.). Het middagspreekuur blijft ongewijzigd (14.00-14.30 u.).

Roosterwijzigingen

Blok 2.4.1. Het responsiecollege van 5 mrt verschuift naar 7 mrt 11.00-13.00 u. Collegezaal BMC. Statistiek 2e jaars Het college statistiek voor 2e jaars studenten op 9 feb. gaat NIET door. Op 21 feb. en 7 mrt vinden colleges SPSS plaats in het Auditorium (0122) te Randwijk. De indeling is als volgt: 21 feb: 08.30-10.30 u.: gr. 201-213 en gr. 226 11.00-13.00 u.: gr. 214-224 en gr. 227 13.30-15.30 u.: gr. 228-237, gr. 291-294 en gr. 225 7 mrt: 08.30-10.30 u.: gr. 201-213 en gr. 227 11.00-13.00 u.: gr. 214-224 en gr. 226 13.30-15.30 u.: gr. 228-237, gr. 291-294 en gr. 225

Herkansing SPSS-X voor 3e jaars Voor 3e jaars studenten die hun aftekening SPSS-X nog niet hebben gehaald vindt een herkansingstoets plaats op 21 feb. a.s.: 16.00-18.00 uur in het Auditorium (0122) te Randwijk.

Rechts- geleerdheid

Nieuwe STIR Ronde

Aanvragen voor subsidies uit het stimuleringsprogramma Internationalisering (STIR) van O & W dienen vóór 15 maart bij Bureau Internationalisering binnen te zijn. Stafmedewerkers en studenten kunnen informatie verkrijgen bij Adriana Alvarez (tst. 7038) of Han Aarts (Bureau Buitenland, tst. 7519) over reisaanvragen, stages, e.d.

Kollege Rechtsgeschiedenis

Woensd. 7 febr. 13.00 uur Mabi bioscoop, Kleine Gracht, kollege Rechtsgeschiedenis door prof. J. Spruit

Hoorkollege criminaliteit

Woensd. 7 febr. 15.00 uur Kollegezaal, hoorkollege criminaliteit

Kollege Rechtshandeling

Dinsd. 13 febr. 10.00 uur Kollegezaal, overzichtscollege publiekrecht door T. Tak

Hoorkollege criminaliteit

Woensd. 14 febr. 15.00 uur, Kollegezaal, hoorkollege criminaliteit

Kollege Rechtsgeschiedenis

Woensd. 14 febr. 13.00 uur Mabi bioscoop, Kleine Gracht, kollege Rechtsgeschiedenis door prof. J. Spruit

Overzichtscollege Overheid, dt.

Woensdag 14 febr. 19.00 uur Kollegezaal, Kollege Regelgeving door Prof. C. Flinterman

Emancipatiebel. verkiezingsprogramma's

De werkgroep Lokale Politiek en de werkgroep Vrouw en Recht verrichten een onderzoek naar verkiezingsprogramma's van partijen die in Limburg meedoen aan de komende gemeenteraadsverkiezingen. Er zal o.a. een inhoudsanalyse van deze programma's worden gemaakt, gericht op het emancipatiebe-

Dienst

Voorlichting

leid. Heb je belangstelling en kun je in de eerste helft van februari een paar uur vrijmaken om ons (op vrijwillige basis) bij dit onderzoek te helpen, neem dan z.s.m. contact op met: W. Kuiper tel.887029 of R. Wolleswinkel tel.887296

Talencursussen

Dit voorjaar zullen cursussen Frans, Duits, Engels en Spaans georganiseerd worden i.s.m. de Vertalersopleiding. Aanmelding door betaling van fl. 25,- cursusgeld en opgave naam, adres, tel. en jaar aan: Bureau Internationalisering, Erna Beurskens, kamer 1.007, Nieuwenhof, Borgsom fl. 50,-. Na aanwezigheid van min. 8 lessen wordt deze terugbetaald. Aanvang cursus eind februari 1990.

Voortgangstoets

Op donderdag 22 februari 09.00 uur wordt de tweede voortgangstoets afgenomen in de sporthallen Dousberg en de Heeg. Kijk s.v.p. op de borden voor de juiste indeling. Het onderwijs van die dag wordt verplaatst naar woensd. 21 februari, zelfde tijd en ruimte.

Toetsen

Studenten die geen onderwijs volgen maar wel aan toets 3 deel willen nemen moeten zich hiervoor inschrijven middels een formulier verkrijgbaar bij de balie van buro onderwijs.

Economie

Reis naar Berlijn

E.F.M.-Alfa organiseert van 8 t/m 13 april een reis naar Berlijn. De totale kosten van deze reis zullen ongeveer F1.225 bedragen. De voorinschrijving voor deze reis zal plaatsvinden van 29 januari t/m 10 februari en wel op dinsdag, woensdag en donderdag van 12.30 tot 13.30 in kamer -.085. Je moet hiervoor wel een aanbetaling doen van F70.

E.F.M.-Alfa Truien.

De verkoop van de E.F.M.-Alfa truien is gestart. Op de voorkant van deze grijze trui staat het Alfa logo en op de achterkant staat de tekst economische faculteitsvereniging Maastricht. Deze truien kosten F40 en zijn verkrijgbaar in kamer 0.085.

Lezing blok 1.4.

In het kader van blok 1.4. geeft de heer P.J. Uitermark (Raadadviseur Ministerie van Economische Zaken) op donderdag 8 februari een lezing over mededingingsbeleid. Plaats: Collegezaal Zw.4. Datum: 8 februari. Tijd: 10.00-11.30 uur De capaciteit van de zaal is beperkt, dus wees op tijd.

EFM-agenda

Het reductiebureau economie is verhuisd naar kamer 2.010 in het Jezuitenklooster. De openingstijden zijn onveranderd elke di, wo en do van 12.00-14.00. EFM-strotdassen zijn elke donderdag tegen betaling f 40,- tussen 12.30-13.30 te verkrijgen in kamer 0.085.

1 febr excursie NMBbank

5 febr seminar imperator. Leden gratis, niet leden kunnen 1-2 februari voor de mensa kaarten à f 2,50 kopen.

7 maart ALFAlezing: De Soet van KLM.

8-13 april Excursie naar Berlijn georganiseerd door ALFA. Inschrijvingsperiode 1 t/m 9 februari tussen 12.30-13.30 k. 0.085. Meer info zie paarltjes.

Bericht van de VCE

1. Tweedejaarscripties 1989-1990. Studenten die zich voor de regeling 1989-1990 hadden ingeschreven maar geen kans zien mee te doen aan de 1e kans per 1 februari 1990 wordt eenmalig de gelegenheid geboden om mee te doen aan de 2e kans per 1 juni 1990. Betrokken studenten dienen daartoe uiterlijk 9 februari 1990 een schriftelijk verzoek in te dienen bij het secretariaat van de Commissie, kamer 3.064 TS 53. Dit verzoek dient met redenen omkleed te zijn. Aanvragen worden individueel beoordeeld door de 2e jaarsscriptie-coördinator. Studenten krijgen persoonlijk bericht van hun toewijzing of afwijzing.

2. Tweedejaarscripties oudere jaargangen (pré 1989-1990).

Studenten die zich ooit hebben ingeschreven voor de 2e jaarsscriptieregeling zoals die gold vóór de regeling 1989-1990, maar aan deze regeling nooit hebben meegedaan c.q. nooit zijn geweest slaagd krijgen éénmalig de gelegenheid mee te doen aan een "bezemklas" volgens deze oude regeling. Zij dienen zich daarvoor in de week van 5 tot en met 9 februari 1990 in te schrijven bij de onderwijsbalie van de FdEW, 3e verdieping TS 53, waarna hen een begeleidend stafflid wordt toegewezen. De inleverdatum van deze eenmalige gelegenheid is gesteld op 1 juni 1990. Studenten die van deze eenmalige gelegenheid geen gebruik maken zullen onverbiddeijk worden doorverwezen naar de nieuwe regeling 1990-1991.

Toets Administratieve Organisatie

De schriftelijke toets over de blokken AO-III/IV vindt plaats op:

Vrijdag 9 februari 1990 van 13.00-16.00 uur in de lokalen 2012 (groep 1), 2013a (groep 2) en 2013b (groep 3).

Het resultaat van de theorietoets wordt gemiddeld met het resultaat van blok AO-IV. Daarbij dient aan de "practicumverplichting" te zijn voldaan.

De toets bestaat uit:

open vragen en mini-case. De theorie is gericht op Starreveld-2 en de herhaling van JPC.

AO-V

De eerste bijeenkomst voor de training van het landelijk examen AO op 8 en 9 mei vindt plaats op 23 februari 1990 van 13.00 - 16.00 uur met een proefexamen in de lokalen 2012 (groep 1), 2013a (groep 2) en 2013b (groep 3).

Het programma wordt 9 februari 1990 uitgedeeld.

Verdere informatie: prof. A. Beek RA, ev. mevr. N. Vandeberg, kamer 2029 tel. 888781.

Algemene Wetenschappen

Lezingen over Spinoza

Op 14 februari is de derde lezing over Spinoza. Thema: Spinoza's politieke filosofie: Wanneer is een samenleving rechtvaardig?

Statenzaal, Bou.3, 16.30 - 17.30 uur. Info: tel. 888383/365.

Partner Consult

Adviesbureau voor partnerkeuze in Zuid- en Oost-Nederland voor het Acad., H.B.O., of vergelijkbaar ontwikkelingsniveau

U hebt het druk, fijne vrienden en interessante hobbies maar .... u mist die ene vaste partner. U kiest niet voor toeval, wel voor doelgericht zoeken. Partner Consult kan u daarbij helpen. Wij zijn erkend door de Raad van Toezicht van WVC.

Voor informatie of aanvragen van brochure, bel: Mw. Schiks 045-740088.

ECONOMIE GENEESKUNDE GEZONDHEIDS- WETENSCHAPPEN RECHTEN...

DE BOEKEN BIJ BERGMANS

**BOEKHANDEL
Bergmans**

NIJWSTRAAT 9, 6211 CR MAASTRICHT, TEL.: 210825

Hoe krijg ik een Maastrichtenaar los?

"Natuurlijk zijn we commercieel," zegt toetsenist Paul Heijnen over zijn band Fingerprint, "het is de enige mogelijkheid om aan optredens te komen. Een kroegbaas weet precies wat hij aan ons heeft: een hoge kwaliteit funk, soul en salsa, herkenbaar en zéér dansbaar."

Op zoek naar een Maastrichtse popcultuur kom ik terecht in café Satyricon, waar een 7-koppige band de meute poogt te vermaken met hits van Grover Washington, George Benson, Philip Bailey. De situatie heeft weinig gemeen met de setting rond een concert: het gaat de eigenaar om de omzet, dus geeft hij de band te weinig ruimte; het gaat het publiek om een leuk avondje ("goh, is er een band?"), dus waarom zou je klappen, als je liever doorkletst met je buurvrouw? Maar publiek is niets te verwijten. Of wel?

Op de maandag na het optreden praten drie leden van Fingerprint over het leven van een professioneel muzikant.

Denis Coenegracht, de gitarist: "Het is moeilijk om Maastrichts publiek los te krijgen, moeilijk op het frustrerende af. Zodra iets met carnaval te maken heeft, kan alles, maar afgezien daarvan lijkt het erop dat men niets waardeert, laat staan de eigen muziek van het onbekendste bandje van de wereld. Daarom ligt de keuze voor het spelen van covers voor de hand: niet alleen omdat we zo vaak mogelijk willen spelen, maar ook omdat we uiteindelijk van de muziek willen leven."

Mede met die bedoeling richtten Paul en Denis een jaar geleden een bedrijfje in muziek en geluidsproducties op. Ze maken jingles, reclamemuziek en andere "losse commerciële dingen". Daarnaast speelt Paul in het goed verkopende bruiloftstrio Duo Penotti, "daar spelen we echt alleen maar onzinnige dingen". Het is slechts toevallig dat Denis op dit moment geen andere band heeft. Ook de andere leden van Fingerprint - in deze samenstelling nog maar enkele maanden bij elkaar - hebben diverse bezigheden. Drummer Marco speelt in nog twee bands, wederom te onderscheiden in een puur commercieel gezelschap enerzijds en een groep, "alleen om de muziek", anderzijds. Hij heeft (nog) een aanvullende uitkering, een

onbevredigende oplossing. Laatste voorbeeld: de percussionist heeft een éénmans-bedrijfje dat Afro-percussie instrumenten maakt. Tijdens optredens heeft hij een arsenaal aan slagwerk voor, naast en achter zich hangen. Paul Heijnen benadrukt dat de keuze om het te proberen in de muziek iets heel anders betekent dan twee uurtjes de bink uithangen voor hijgende dames, een paar honderd gulden opstrijken en vervolgens aan de boemel gaan met genoemde dames. "Imago's zijn vreselijk irritant. Zowel het beeld van de ster als dat van de bevlogen kunstenaar berust op misverstanden. Feitelijk doen we niets anders dan hard werken: enorm veel energie en tijd erin steken en hopen dat er iets uitkomt. Muziek als ambacht eigenlijk. Ik vind de benaming coverbandje dan ook zeer denigrerend en ik verbaas me over het merkwaardige gezicht dat mensen opzetten bij het woord commercieel. Alsof het een

vies woord is. Met Fingerprint - we hopen dat elke afdruk uniek is - spelen we dan nummers van anderen na, maar het is de muziek die we mooi vinden, in een stijl waarin we op den duur ook zelf zouden willen schrijven. Maar dan heb ik het weer over idealen, terwijl het in deze stad om de bieromzet gaat." Denis: "We moeten het zover zien te schoppen dat we optredens krijgen in het noorden van Nederland, of in België of Duitsland. Weg uit

het zuiden in ieder geval, hier hebben ze niets over voor bands, podia of zoiets als een popcultuur. Het is een aanfluiting: aan de ene kant die profilering als internationale stad en aan de andere kant dat voltrekt inferieure popcircuit. Het is een bekrompen muziekleven, steunende op Zate Hermeniekies en kroegbazen. De laatste jaren gebeurt het zelfs al dat beginnende bandjes aanbieden in een café te komen spelen tegen betaling. Dit is echt waar: bands betalen twee-, driehonderd gulden om daar en daar te mogen spelen. Voor ons is dat het einde van de markt. Hoog tijd om te vertrekken."

Geert Dekker

Denis Coenegracht en Paul Heijnen: hoog tijd om te vertrekken (foto Franco Gori)

Samengesteld door Lucia Geurts

Tango salon

Stichting Tango Maastricht organiseert haar zevende Tango salon op zaterdag 3 februari in het Lösstheater, aanvang 21 uur. Dit keer wordt niet alleen aandacht besteed aan tangomuziek, maar ook aan de tangodans. Beroepsdansers uit Argentinië en vergevorderde leerling-dansers uit Nederland geven demonstraties van de verschillende verschijningsvormen van de tango. Ook andere Latijns-Amerikaanse dansen worden gepresenteerd, onder andere de meringue en de lambada.

De stichting Tango Maastricht is een dépendance van de tangoschool Amsterdam en organiseert sinds 1986 cursussen en activiteiten rondom de Argentijnse tango. Iedere maandavond kan deze dans bewonderd en uitgeoefend worden in café Satyricon, Bernardusstraat. Informatie over de activiteiten van de stichting bij mevrouw V. Wolfs, tel. 250763.

Schots

Vrijdag 9 februari is in het Staargebouw een concert met een Schots accent. Het Limburgs Symphonie Orkest onder leiding van Jan Stulen (chef-dirigent van het Radio symfonie orkest) speelt Four scottish dances van Malcolm Arnold, de Schotse fantasie van Max Bruch en de Schotse symfonie (nr. 3) van Felix Mendelssohn. Violiste Theodora Geraets speelt de solopartijen. Zij studeerde viool in Amsterdam, Londen, New York en Düsseldorf en won verschillende prijzen, onder andere in het nationale Oscar Back concours en het internationale Bartok concours. Zij speelt op een Sanctus Seraphin viool uit 1725.

Malcolm Arnold is een muzikale veel-schrijver. Hij maakt graag gebruik van pretentieloze muziek en humor in zijn composities. Max Bruch verzamelde volksmuziek voor zijn Schotse fantasie tijdens zijn reizen door Engeland en Schotland. Ook Mendelssohn deed zijn inspiratie voor de derde symfonie op in de Schotse Hooglanden.

Kleine podia

Als tegenwicht voor het theateraal geweld van de Maastrichtse zottenclub de Tempeleers, die een vergeten stuk van Olterdissen maar liefst negen keer spelen in de Maastrichtse schouwburg (en reken maar dat de zaal vol zit!) organiseren de toneelacademie, theatergroep Het Vervolg en de dienst Kunst, cultuur en onderwijs van de gemeente een serie van zes "kleine zaal producties". Donderdag 8 februari is de eerste. De acteurs Dik Boutkan en Martin van Poppel, van theatergroep Nieuw West uit Amsterdam spelen in de zaal van de toneelacademie "De Nichus", een spel over verlies. Verlies van illusies, van vrienden, van geloof in de toekomst.

Een dag later brengt theatergroep Carrousel De vader van August Strindberg in de zaal van Het Vervolg. Twee echtelieden maken elkaar af. Inzet is hun enige dochter. Regie: Lidwien Roothaan. Uit dezelfde periode (1890) dateert Hedda Gabler van Henrik Ibsen. Toneelgroep Amsterdam speelt dit pleidooi voor de emancipatie van de vrouw op maandag 12 februari in de toneelacademie. Art&Pro, regelmatige Vervolgbezoekers wel bekend, speelt daar dinsdag de dertiende Het teveel in vierkant geel, een stuk over uit de hand gelopen menselijke tekortkomingen.

Huub Stapel en Sjoerd Pleysier, oud-studenten van de Maastrichtse toneelacademie en bekend van de buis spelen de absurde eenakter De emigranten van de Poolse schrijver Slawomir Mrozek, woensdag 14 februari in de toneelacademie. Ter afsluiting van de serie laat theatergroep Effekten in Ontwikkeling hun kluchtige productie What the butler saw van Joe Orton zien, vrijdag 16 februari in zaal Het Vervolg. Orton neemt een loopje met sex in al zijn vormen. Alle voorstellingen beginnen om 20.30 uur.

Theater

Wie is er bang voor Virginia Woolf. Pleuni Touw en Hugo Meisers, Stadsschouwburg, 1 febr.: 20.00 uur.

Thérèse Raquin. Theatergroep Het Vervolg, Zaal Het Vervolg, 1, 2, 3 + 4 febr.: 20.30 uur.

De Ballerina, een tijdsbeeld. Alexandra Radius, Stadsschouwburg, 2 febr.: 20.00 uur.

Betty... cabaretier Sjoukje Dijkstra, Theatercafé, 2 + 3 febr.: 23.00 uur.

Der Zigeunerbaron, operette, Deutsches Tourneetheater München, Stadsschouwburg, 3 febr.: 20.00 uur.

Tango Salon, Stichting Tango Maastricht, Löss Theater, 3 febr.: 21.00 uur.

Vastelaovend in Mestreech anno 1900, carnavalsklucht, Stadsschouwburg, 4, 5, 7, + 8 febr.: 20.00 uur.

Je kan wel gek worden, cabaretière Erna Sassen, Redoute, 6 febr.: 20.00 uur, Stadsschouwburg Heerlen (Kleine zaal), 3 febr.: 20.30 uur.

Cabaret, musical met o.a. Willem Nijholt, Stadsschouwburg Heerlen, 6, 7 + 8 febr.: 20.00 uur.

Don Quichotte, van Jules Massenet, door de Opera Royal de Wallonie, Théâtre Royal de Liège, 3 febr.: 20.00 uur.

Muziek

Limburgs Symphonie Orkest, o.l.v. Salvador Mas Conde, werken van Strauss, Liszt en Bruckner, Staargebouw, 3 febr.: 20.00 uur.

Lunchconcert, Peter Brunt en Larissa Groeneveld, Redoute, 7 febr.: 12.30 uur.

Concert rond Edison Denisov, één van de bekendste hedendaagse Russische componisten, Intropodium, St. Maartenspoort 2, 4 febr.: 15.30 uur.

Diversen

Studium Generale, lezingencyclus, vernieuwers van het woord, H. Bouman over John Dos Passos, Nieuwenhof 6 febr.: 20.00 uur.

Exposities

Beeld en Nabeeld, de aandacht wordt gevestigd op de huidige denkmodellen over waarneming en betekenisvorming, en daarin de rol van de beeldende kunst centraal te stellen, Jan van Eyck Akademie, 29 jan. t/m 15 febr.: 6 febr.:

11.00 uur: Dara Birnbaum - lezing (workshop), 20.00 uur: Arjen Mulder - lezing, 7 febr.: 11.00 uur: Peter Struycken - lezing, 20.00 uur: video's Birnbaum, Feingold.

Théodore Schaepekens, schilderijen en tekeningen, Bonhefantenmuseum, 28 jan. t/m 6 mei. Openingstijden: di t/m vr 10-17 uur, za + zo 11-17 uur.

Hans Engelman, schilderen en aquarelleren, en **Teun Roosenburg,** keramiek, Galerie Artisan, Grote Gracht 43, Maastricht, 30 dec. t/m 3 febr. 1990. Openingstijden: di t/m za 13.30-17.30 uur.

Patrick Rijs e.a., olieverfschilderijen, Galerie De Keerder Kunstkamer, Kerkstraat 10 Cadiër en Keer, t/m 15 febr. Openingstijden: vr t/m zo van 13-18 uur en volgens afspraak.

Jos Caelen e.a., zeefdrukken, Galerie La Dependance, O.L. Vrouweplein 24 Maastricht, t/m 15 febr. Open; wo t/m zo 12-17.30 uur, koopavond en volgens afspraak.

Muray Atas, Galerie Fah, Brusselsestraat 80, Maastricht, 6 jan. t/m 12 febr. Openingstijden: vr t/m zo, 13-17 uur.

Charles Nihoul, Ahrend Maastricht, Vrijthof, t/m 2 febr.

Henk Eikenaar, schilderijen en tekeningen, Galerie Signe, Akerstraat 82a

Heerlen, 19 jan. t/m 11 febr. Openingstijden: wo t/m zo, 14-17 uur.

Francis Bacon, lithografieën, Galerie Signe Heerlen, 19 jan. t/m 4 maart.

Henk Eikenaar, Galerie Wolfs, Hoogbrugstr. 69 Maastricht, 19 jan. t/m 11 febr. Openingstijden: wo en vr 14-18 uur. Do 18-20 uur. Za 10-17 uur. Zo 13-17 uur.

Drawings, Galerie Wanda Reiff, Rechtstraat 43 Maastricht, 13 jan. 90 t/m 24 febr. 90. Open: di t/m za 13-18 uur.

Gilbert de Bontridder, schilderijen, **Pierre Houcmant,** foto's, Galerie Signe, Ottostrasse 88/90, Aken, 7 jan. t/m 11 febr. Open: do 18-21 uur. Vr t/m zo 14-17 uur.

Charles Vreuls e.a., Museum van Bommel-van Dam, Venlo, 12 jan. t/m 11 maart. Openingstijden: dag. van 10-16.30 uur. Za + zo van 14-17 uur. Ma en van 24 t/m 28 febr. gesloten.

Pieter Hoogveen, plexiglas-sculpturen, Galerie Anny van den Besselaar, Tafelstraat 6a, Maastricht, t/m eind maart. Openingstijden: do 13-17 uur. Vr t/m zo 11-17 uur.

Marcel Hermans, video, **Jaap de Graaf,** schilderijen, Perroen Aktuele Kunst, Vrijthof 29, Maastricht, 27 jan. t/m 25 febr. Openingstijden wo t/m vr 13-18 uur. Za 13-17 uur of na afspraak.

Film

Speelweek 2 febr. t/m 8 febr.

Filmhuis Lumière, Bogaardenstraat 40b

Mystery train: 20.00 uur
Lonely Passion of Judith Hearne: 21.00 uur
Mystery Train: 22.00 uur

Mabi, Kleine Gracht 24a

Black Rain, vr t/m zo om 14.30, 18.15, 21.00 uur. Ma, di, do om 21.00 uur. Wo om 14.30 + 21.00 uur.

The punisher, vr t/m zo om 14.30, 18.30, 21.00 uur. Ma, di, do om 21.00. Wo om 14.30 + 21.00 uur.

Ghostbusters, vr t/m zo om 14.30 + 18.15 uur. Wo ook om 14.30 uur.

The Abyss, dag. om 21.00 uur.
Sex, lies and videotapes, vr t/m zo 14.30, 18.15 + 21.00 uur. Ma, di, do om 21.00 uur. Wo ook om 14.30 uur.

Cinema Palace, Wyckerbrugstr. 1

Back to the future II, dag. om 18.30 + 21.15 uur. Za, zo, wo ook: 14.00 uur.
De avonden, dag. om 21.15 uur.
De kassiere, dag. om 18.30 uur.

HBO

Mijn beste vriendin en voormalig collega A. nam afgelopen zomer het verstandige besluit om eens van carrièrepad te veranderen. Daartoe meldde zij zich aan bij een plaatselijke instelling voor hoger beroepsonderwijs.

Maar dát was even schrikken! Giechelend verzamelen iedere dag de koters zich in hun klaslokaaltjes. ZULO, noemde heer Vroon ooit het Wetenschappelijk Onderwijs. Welnu, bij een eerste blik, een eerste krieb en eerste snuif blijkt dat in sommige gevallen in Maastricht het begrip HBO een geheel andere invulling krijgt: Heel Banaal & Onnozel. Dat had voormalig collega A. niet verwacht. Zij bleek de puberale luim zozeer ontgroeid dat ze gedwongen was zich iedere dag weer bont en blauw, groen en geel te ergeren aan de stompzinnige zwakzinnigheid van haar kleuterklasgenootjes. Van de week barstte de bom; met verkrampd voorhoofd en gebalde vuisten deed zij haar verhaal.

Dit keer ging het niet over het didactische waterhoofd dat ze haar tutor dient te noemen. Ook betrof haar ergernis niet de neurotische feestdrang van haar jaargenootjes.

Welnee, het ging om iets belangrijkers. In het kader van de opleiding wordt op die school thans aandacht besteed aan medisch-biologische vraagstukken. Ha, interessant, vond A.

Over het algemeen wordt dat enthousiasme niet gedeeld door de slappe wormen in haar klas. Een mevrouw kwam iets vertellen over oecologie. Gedreven vertelde zij over de herkomst van dat woord, en dat het in feite niet als ecologie, maar als eucologie dient te worden uitgesproken (als terzijde kan ik daar nog bij aantekenen dat de meest taalpuristische uitspraak oikologie zou moeten zijn, naar het griekse 'oikos', dat huis betekent. Zo zou het in feite ook homioopathie moeten zijn, maar enfin, soit).

Gebiologeerd nam A. de voordracht in zich op. Aha, oecologie gaat dus over de relaties tussen organismen en hun omgeving. Fascinerend!

De juf -want zo worden docenten op die school ongetwijfeld beschouwd- vroeg tenslotte of de kindertjes in de klas zich misschien iets konden voorstellen bij het idee van 'relaties tussen organismen, etcetera'.

A. vreesde al het ergste, en jawel hoor: de grootste puistenkop van de klas dacht een seconde na en giechelde vervolgens: 'Sex, dus. Neuken, als het ware.'

Haha. De voltallige groep, exclusief A., in een stuip. Een vies woord, dus hilariteit.

De juf -die al heel wat Heel Banaal & Onnozel verteerd moet hebben in die collectieve trappelzak- bleef vanzelfsprekend cool en vertaalde de opmerking van het poep-en-piesjongetje: 'Juist, voortplanting is inderdaad een belangrijk aspect van oecologische systemen. Maar wie kan er nóg een voorbeeld geven?'

Niemand, want de aandacht van de oligofreentjes was nu toch echt gefixeerd op belangrijker zaken. Het meisje in het bankje naast A. begon tegen haar te fluisteren: 'Hee, hoe vind jij Patrick Swayze?'

'Wie!??'

Geestelijk gedesoriëteerd besloot het wicht om nog maar 's een paar stickers in haar schoolagenda te plakken.

Eva

"Die schoorsteen? Die wil ik niet in mijn patio"

Sinds een paar weken staat er naast het Europaplein, het verkeersknooppunt tussen Heer en Akerpoort, een eenzame fabrieksschoorsteen op een zanderige vlakte. Het viel niet zo op toen de fabriek er nog stond, maar nu de sloper er flink heeft huisgehouden en alles netjes opgeruimd is, staat die pijp daar wel erg hoog in z'n eentje te staan. Grote witte letters vormen het woord Sibema, voor Maastrichtaren een begrip: in de jaren '50 fuseerden de zuivelfabrieken van Sittard, Beek en Maastricht tot één boter- en melkbedrijf. In 1959 verrees de nieuwbouw, maar een lang leven was het fusiebedrijf niet beschoren. In 1972 nam Campina de handel over en elimineerde de consumptiemelkbereiding. Als uitgifte-depot voor melk en kleinschalige boterproducent was het Sibema-complex voor Campina nog zes jaar de moeite waard, maar in 1978 viel het doek definitief. Het daarop volgende decennium stond de Sibemafabriek (zoals de gebouwen nog steeds genoemd werden) leeg.

bericht uit Maastricht

Tallos zijn de mogelijkheden die gemeente, particulieren en bedrijven hebben geopperd voor de bestemming van het terrein. Er waren tijdelijke initiatieven: in de zomer van 1987 vond er in de grote hal een theateruitvoering plaats door studenten van de Toneelacademie en in 1988 was het enige tijd het onderdak van het kunstcentrum Banana Art. Voor de lange termijn komen de ideeën uit de zakelijke hoek. De Limburger was in '87 op zoek naar een nieuwe locatie en er is sprake geweest van een meubelboulevard, maar die plannen kregen geen definitieve vorm. Pas toen er oktober vorig jaar begonnen werd met de sloop, was het duidelijk dat er iets gebeurd was.

"In de krant stond: tussen Kerst en Oud en Nieuw," zegt de houder van de garage aan de noordgrens van het terrein, de Nijverheidsweg, "dan zou de pijp ook neergaan. Ik stond al klaar met mijn fotoestel, maar er gebeurde niets." Toen lagen de brokstukken van de gesloopte laagbouw nog rond de schoorsteen verspreid, nu staat daar de pijp te wachten. Allerlei symbolische vergelijkingen dringen zich op, al dan niet getuigend van een dirty mind

De bewoners van de zuidgrens, de Sint Josephstraat, weten niet wat er met de schoorsteen of het terrein zal gebeuren. Mevrouw Ackermans woont in één van de vier prachtige oude huizen die daar sinds 1935 staan: "Van mij mogen ze er nu meteen weer zo'n fabriek neerzetten, het was een schone zaak. Of patiobungalows, dan zijn mijn man en ik de eersten die er eentje huren. Dit huis wordt immers veel te groot nu

de kinderen de deur uit zijn. Die schoorsteen? Tja, die moet dan weg, die wil ik niet in mijn patio."

Ger Eggen is geboren in het hoekhuis en kan zich nog uitstekend herinneren dat de fabriek gebouwd werd: "Daarvoor was er een tuinkwekerij; bedrijfsterrein is het altijd geweest. Maar in '59 kwamen ze dus met de melk aan. We hebben nooit veel contact gehad met de mensen van de fabriek, was ook nergens voor nodig, we hadden nergens last van." Toen hij trouwde, verhuisde hij een eindje verder de Sint Josephstraat in. "Pas de laatste twee, drie jaar dat ze draaiden kwam er ineens wat troep uit de schoorsteen. Dan lag er soms wat zwart poeder op de tuinstoelen." Wat gaat er met het terrein gebeuren? "Geen flauw idee. Toen de gebouwen er nog stonden, hebben we wel eens met makelaar Zadelhoff gebeld, we hoorden dat hij er iets mee te maken had. Onze zonen gingen toen net het huis uit en die wilden hier wel ergens in de buurt wonen, vandaar. Maar de makelaar zei dat er geen woningen zouden komen. En daarna zijn er allerlei praatjes geweest, daar was op den duur geen touw meer aan vast te knopen."

De gemeente-ambtenaar: "Voor dat gebied geldt nog het oude bestemmingsplan uit 1952, van de toenmalige gemeente Heer. Bedrijfsterrein dus, en dat zal wel zo blijven in het nieuwe plan. De gemeente Maastricht heeft een nieuw bestemmingsplan in voorbereiding. Maar u kunt beter eens informeren bij Zadelhoff, die hebben er in ieder geval veel mee te maken. Ze hebben vorig jaar verschillende stromannen langsgestuurd om eens te praten over bedrijvenparken en dat soort dingen." De heer Boulanger van de makelaar: "Nee, die grond is niet van ons, we hebben slechts zo hier en daar wat bemiddeld. Natuurlijk hopen we dat we ingeschakeld worden als het op het verhuren van ruimte aankomt. Het wordt bedrijfsruimte, ja, we hebben de stellige indruk dat er zulke plannen bestaan en ook dat de gemeente niet afwijzend staat tegenover die plannen."

Na een tussenstap via Venex BV te Venlo is de grond verkocht aan Mountleigh Coroco, een Engels-Nederlandse projectontwikkelaar. De woordvoerder van dat bedrijf bevestigt dat er vergevorderde plannen zijn een zogenaamd smart business park te bouwen: een rij kantoren en bedrijven in de dienstverlenende sector, vooral mooi vormgegeven en duur.

De westelijke grens van het terrein heet de Sibemaweg. Hoe moet dat nou als zelfs die pijp met opdruk verdwenen zal zijn? De woordvoerder: "Ik kan u mededelen dat de schoorsteen zal blijven staan. Het moet nog allemaal goedgekeurd worden, maar hij krijgt hoogstwaarschijnlijk een functie in de nieuwbouw." Als wat, als reclamezuil? "Ik weet het echt niet."

De schoorsteen is gered, Maastrichts modernste monument. Maar wat gaat ermee gebeuren?

Geert Dekker